

Na čem jsme

Karel Svára

Volební vítězství Komunistické strany bylo zřejmě dost velké, aby se z něho některým lidem — a je zajímavé, že spíše nekommunistům nežli komunistům — zatočila hlava. Vhodný důvod, abychom si jasně řekli, na čem jsme. Lze to, nemýlíme-li se, dosti rozumně vyjádřit touto větou: Nebude pravděpodobně — jako nebylo ani doposud — i napříště možné, aby se v našem státě stalo cokoliv, s čím by nesouhlasili komunisté; ale to ani zdaleka neznamená, že by se nutně musilo stát všechno, co by komunisté chtěli. Jestliže totiž nikomu dnes nepříjde na mysl podceňovat nápadnou skutečnost, že se asi 40% našeho národa vyslovilo v těchto volbách pro komunistickou stranu, neměla by být přehlížena ani druhá, snad méně nápadná, ale neméně rozhodná okolnost, že se asi 60% našeho národa nevyslovilo pro komunistickou stranu — ba narmoze právě naopak. Soudíme-li, že nejzávažnější rozhodnutí, které bylo v těchto volbách předloženo soudu národa, znělo dohoda nebo diktát, pak jest, snad na místě domnívat se, že se lid vyslovil pro to, co se zove dohoda a proti tomu, čemu lze říkat diktát.

Je jisté pozoruhodné, s jak rozumnou rozvahou byl právě na komunistické straně přijat výsledek soudu národa. Byli to sami — a svědčí to o jejich zdravém smyslu pro skutečnost — komunisté, kteří si uvědomili, že to, co jim v těchto volbách zejména přirostlo, je odpovědnost, zatím co jejich mocenská pozice nezůstala tak zcela neotřesená. Je tu především Slovensko, které zřetelným rozhodnutím ve prospěch demokratické strany hodně přihodilo na mísku rovnováhy. Slovenská národní rada, sbor pověřenců a velmi převážná většina národních výborů na Slovensku přechází do sféry rozhodného vlivu demokratů (dosud tomu bylo naopak), ale tento vliv se nutně uplatní také ve sféře celostátní: nezapomínejme, že k přijetí ústavních zákonů, jakkoliv se dotýkajících Slovenska (a těch je prakticky většina), je zapotřebí nejenom třípětinové většiny Ústavodárného shromáždění, ale také a zejména většiny samotných slovenských poslanců, kterouto většinou disponuje sama demokratická strana. Ta má zajisté dosti důvodů, aby této většiny nezneužila tam, kde jde o jednotu, celistvost a svrchovaný zájem celého státu. Na druhé straně by bylo neobyčejně nezdavé, kdyby mandát, kterým ji slovenský národ pověřil, byl jakkoliv brán v pochybnost, a její pacifikační práce, k níž je právě ona — na Slovensku především povolána — byla jakkoliv podrývána. Jestliže se Slovensku vycházelo až nad míru vsťic, pokud tam byla vláda v jiných rukou, bylo by svrchovaně nebezpečné, kdybychom se — jak na to ukazují některé příznaky — jen z úzkého stranického zájmu a hlediska měli teď dopouštět těchto chyb, které před válkou ve značné míře vedly větší část slovenského národa do autonomistického tábora.

Pohlédneme-li znovu na české země, stojí za jisté za zmínku fakt, že v značné části národních výborů, v nichž až dosud pod rouškou parity převládala komunistická kontrola, uplatní se tentokrát nekomunistická většina. Při dnešní decentralisaci a lidovosti správy a značné správní autonomii národních výborů přispěje zajisté i tato skutečnost k zdravé rovnováze uvnitř vládního tábora. A co je nejdůležitější: Předvolební boj, ať měl do sebe sebevíc nepřijemných prvků, přispěl přece jen znamenitě k ozdravení veřejného života. Volič, který se po dlouhé době znovu přesvědčil, že není jen loutkou v rukou stran, ale že stranám jest se ucházet o jeho přízeň, nabyl zdravého sebevědomí a jeho sebedůvěra stoupla. Dusná atmosféra, která vládla dost dlouho, byla proražena. Znovu přišla ke cti okřídlená věta sociálně demokratického politika, že slovo není sekýra. Toto sebevědomí lidových vrstev je dosti širokou základnou pro požadavek úměrných povinností, ale i úměrných práv. Se všech stran slyšíme ujišťování, že 40% českého národa má zajisté plný nárok na ony »klíčové posice«, které zajišťují, aby práni těchto 40% byla respektována. Na druhé straně ovšem také zbývajících 60% českého národa má neméně oprávněný nárok na všechny záruky (včetně »klíčových posic«), že také jejich vůle bude náležitě uplatněna.

He, na čem jsme. Čím dříve si to uvědomíme, tím lépe. Zdá se, že — jako vždy — první si to uvědomují komunisté. Nebudou-li se zdráhat převzít náležitý díl odpovědnosti, tím lépe. Zpráva, že Klement Gottwald převezme úřad ministerského předsedy, je — věrte mi — dobrá zpráva. Komunisté dnes mají všechny důvody, aby se zbavili oné nervosity, která plynula z nejistoty, zda lid schválí v plném rozsahu ono kvantum moci, které si v první chvíli přisvojili, a k níž jim kolísavost a nejistota ostatních vydatně dopomohla. Ti druzí se zbavili té nejistoty a kolísavosti. Dost možná, že právě komunisté projeví napříště trochu více »blahosklonnosti, dobromyslnosti a toho smyslu pro humor«, který jediný chyběl v arsenálu jejich zbraní. Snad dokonce přestanou i ony nevtipné žertíky s reakcí, když se ukázalo, že nevádi ty hlasy někdejších agrárních stoupenců, které v zřetelné převaze přišly (snad s určitou dějinnou škodlivostí) právě k dobru komunistické strany. Neří to vyhlídka na lepší časy?

A jinak: Měl pravdu onen redaktor, který dne 26. května řekl E. F. Burianovi: Teď to teprve začne. Což o to, starostí budeme mít nad hlavu. Starostí o výživu, starostí s nutným a pronikavým zvednutím pracovní morálky (a tady nemusí být nikdo na pochybách, že právě komunisté nasadí páky velmi energicky), starostí

UKONČENÍ FESTIVALU SOVĚTSKÉHO FILMU. V kinu Sevastopol v Praze byl 30. května večer zakončen festival sovětského filmu za přítomnosti prezidenta republiky dr. E. Beneše s chotí, členů vlády a významných hostů. Na obrázku v čestné lůžku zleva doprava: sovětský velvyslanec V. A. Zorin, paní Hana Benešová a prezident republiky dr. Edvard Beneš.

Úsilí Velké Británie o překonání mrtvého bodu

Mírová konference v polovině července?

Další odklady by mohly nebezpečně ohrozit konečnou dohodu velmocí — Očekává se souhlas SSSR s kompromisním řešením

United Press - Londýn, 1. června

Podle zpráv z pramenů blízkých britskému ministerstvu zahraničí bude v polovině července svolána se souhlasem čtyř velmocí mírová konference za účasti 21 národů. Očekává se, že oficiální podnět ku svolání konference vyjde ze strany Velké Británie, která jí považuje za nejlepší kompromisní řešení mrtvého bodu, na kterém se tato otázka ocitla po pařížské konferenci zahraničních ministrů. Těžkostí vznikly tím, že Sovětský svaz zastával odlišné stanovisko vůči Spojeným státům, které navrhovaly, aby o evropských mírových smlouvách rozhodlo shromáždění organizace Spojených národů. Pod dojmem napjatých vztahů mezi Západem a Východem, které se v poslední době ještě více přitížily, snaží se Velká Británie zabránit dalším odkladům mírové konference, neboť věří, že další odklady by znamenaly nebezpečné ohrožení konečné dohody velmocí, anebo by jí úplně znemožnily. Na odpovědných místech stoupají obavy, že další neúspěchy

by značně rozšířily stávající roztržku a vedly by ke konečnému rozdělení Evropy.

Předpokládá se, že také Sovětský svaz bude na konec souhlasit s kompromisním řešením mírové konference. Tento předpoklad se vyvozuje z toho, že Sověty nebudou chtít převzít odpovědnost za naprosté ztroskotání mírových jednání. Nedávny Molotovův interview „Pravdě“ se považuje za pokus ospravedlnit sovětskou opozici na pařížské konferenci zahraničních ministrů. Vyřešením těžké otázky nebude již nic stát v cestě sovětskému souhlasu k zahájení konference, ačkoliv se nepodceňují obtíže spojené s otázkou italských kolonií.

Podobný postup zachovává také Velká Británie v otázce Německa. Velká Británie se rozhodla k dalším pokusům zjistit možnost úplné spojenecké spolupráce v otázce hospodářského ovládnutí Německa jako celku, dříve než podnikne kroky k zastavení reparačních dodávek z britského okupačního pásma do Sovětského svazu, což by znamenalo porušení postupimské dohody.

Neklid v americkém pásmu Německa

Ozbrojená policie musí chránit vlaky, skladiště a zásobárny
Problém osob zavlčených a odsunutých

United Press - Berlín, 1. června

Vrchní velitel americké okupační armády generál Joseph McNarney, uveřejnil v pátek zprávu vojenského okupačního správy za duben a květen, která se zabývá stavem zavlčených osob v americkém okupačním pásmu. Přirůstek 26.000 přivádí celkový počet v amerických táborech pro zavlčené osoby na 532.000 přes to, že 27.000 osob bylo urychlenou repatriací posláno domů.

McNarneyova zpráva svaluje částečně vinu na neukázněné poměry, kterých v poslední době v americkém okupačním pásmu přibývá, na neklid, jevíci se mezi zavlčenými osobami a na nespokojenost německého obyvatelstva.

Ze zprávy také vyplývají rostoucí obavy o budoucí hospodářský stav Německa vzhledem k tomu, že se čtyřem okupujícím velmocem nepodařilo se dohodnout na centralisované německé vládě. McNarney se dále zmiňuje o utečencích a osobách odsunutých do amerického okupačního

pásma, jejichž vliv na právní poměry nabývá závažných rozměrů. „Přiliv Němců z Maďarska, Slezska a Sudet znamená obrovský problém pro sociální a pomocné organizace,“ pokračuje zpráva, „a bude nutno, aby o vyřešení situace rozhodla sežuté čtyři velmoci.“

Poměry vládnoucí v americkém okupačním pásmu dosáhly tak nebezpečných rozměrů, že ozbrojená vojenská policie musí chránit vlaky a bylo nutno rozestavit ozbrojené německé hlídky kolem skladišť a zásobáren, aby se zabránilo drancování. McNarney se zasazuje o to, aby rychlým provedením rozhodnutí postupimské konference byla zachráněna hospodářská situace v Německu, a aby byla zabezpečena minimální životní úroveň. Žádá o uskutečnění oné části z usnesení postupimské konference, která výslovně prohlašuje, že okupované Německo má být považováno za jednotný hospodářský celek. K provedení tohoto ustanovení však čtyři okupující velmoci ještě nedospěly.

Americký úvěr Československu

20 milionů dolarů na zakoupení bavlny

United Press - Stockholm, 1. června

Washingtonská banka pro vývoz a dovoz schválila úvěr dvaceti milionů dolarů pro Československo. Úvěru má být použito k zakoupení bavlny ve Spojených státech. Je splatný do 26. měsíce a je zúrokován 2½%. Odhaduje se, že jím bude kryta jedna třetina československé spotřeby bavlny.

se zárodním průmyslem, k němuž byly v podstatě položeny zatím jen organizační základy a který konečně (a to co nejdříve), musí začít vynášet, starostí s vývozem, starostí s přesunem pracovních sil z neproduktivních a čistě administrativních oblastí do skutečné výroby, starostí s majetkovými dávkami, ménových starostí. Není nám známo, je-li v onom počtu ministrů, o něž se komunisté mluví s důrazem ucházet, také ministerstvo financí, ale slušelo by to jejich pocitu odpovědnosti. K zdoání úkolů, z nichž jsme se tu dotkli jen malé části, musíme však svorně — komunisté, nekomunisté — napnout síly všichni. Tady se projeví tvůrčí jednota národa. Musíme se snažit, aby tyto úkoly byly zdoány s co nejmenší dávkou bolesti, na základě dobrovolnosti a osobního rozhodnutí.

Problém Palestiny do OSN

V prohlášení moskevského rozhlasu se praví, že vyjednávání mezi Spojenými státy a Velkou Británií nepostačí ke stabilisaci situace v Palestině a že tuto otázku bude nutno předložit organizaci Spojených národů. Problém rozhodně vyžaduje radikální řešení, ale bylo by chybou se domnívat, že založení anglo-americké vyšetřovací komise samo o sobě, bez autority palestinského obyvatelstva a Spojených národů, může vyřešit tuto spleť záležitostí.

Půjde o to, přesvědčit každého jednotlivce o tom, co je nutně, budovat bez donucovacích prostředků a bez drsnosti. Jsme tím povinni národu, který tolik let trpěl nad své síly. Je ostatně s podivem, na jak neslýchaně nízký životní standard jsme si za ta léta zvykli, jak jsme se naučili stahovat opacek, aby se žaludek příliš důrazně nehlásil o to, co mu patří. Jak jsme se vzdali takřka všech nároků na slušivost, neřku-li eleganci, jak jsme ještě po válce skoro bez výhrad resignovali na knihu, na divadlo, na kino, snad na vše, co tvoří základnu radostnějšího životy a alespoň trochu oslazuje pouť po tomto slzavém údolí. Jakže to řekl Msgr dr. Srámek ve svém rozhlasovém projevu před volbami? Naučme se znovu žít! A proč bychom si to účinně měli ztěžovat marnými hádkami?

Volební pohnutky občanů

Dr Helena Koželuhová

Byla jsem si plně vědoma při svém projevu na Staroměstském náměstí, že neřikám nic než pravdu, a to plnou pravdu, když tvrdím, že naše strana nebude v těchto volbách první. Věděla jsem, že je nutno to říci, poněvadž správná taktika je jen pravda. Nejlepší poznání člověka je zkušenost neboli empirie a povšechná znalost lidské povahy, všech jeho psychologických stránek. Nejmočnější příčinou a vodítkem lidského rozhodování je pud sebezáchovy. Ovšem, tento pud je již podstatně rozvinut a člověk netouží jen po prostém zachování života, nýbrž po dobrém a bezpečném bytí. Po zkušenostech protektorátních jsme si navykli nepočítat na příliš dlouhou dobu. S uspokojením jsme si každého večera oddechli, že tedy ještě dnes si pro nás gestapo nepřišlo, že nám byl ještě jeden den jakési svobody a života zachován. Zvykl jsem si na nejistotu a nebezpečí, nicméně nervy těch o trochu slabších přímo prahly po troše odpočinku, osvobození od strachu a alespoň dočasně odpočinku od jakékoli nejistoty. Ti nejslabší se stali kolaboranty, protože nevydrželi tak dlouhé období osobní nejistoty. Jiná část byla zase příliš čtivá a žádostivá a tak se hnali za prospěchem snad i dočasným, ale zato okamžitým. V dobách klidných a nezáluďných se lidé obyčejně vesměs rozhodují docela jen podle svého přesvědčení. Usoudí, že pro ně, a co jim nad ještě více leží na srdci, pro jejich děti, je ten neb onen program větší zárukou, že budou mít trvalejší záruku štěstí a blahobytu. V dobách vyčerpání mnozí uvažují jinak. Potřebujeme dočasný klid, dočasnou jistotu, a třeba i dočasný prospěch. Potřebujeme prostě oddech a zabezpečení před okamžitým náporom proti našemu postavení. Na velké přemýšlení, rozhodování a pevné zaujetí stanoviska nemáme zatím dostatek sil. Půjdeme tedy tam, kde si můžeme dočasně odpočinout a kde nám zatím ani žádná větší újma v nejbližší době nehrozí. Půjdeme tam, kde je ruka rozdávatel a kde je i ruka hrozič. Není totiž takřka člověka v tomto národě, který by si mohl být jist, že nemá ani jediného nepřítele a závistníka. Kdysi to tak mnoho nevydalo a všichni jsme s tím počítali. Dnes je tomu jinak. Stačí prostě, nijak nepodpořené udání a osobní nebezpečnost je ztracena. A je málo lidí s odvahou a tvrdým čelem, kteří si řeknou, že jim na tom nesejde, zda je někdo neprávem obviněn a zda se octnou před soudem, i když třeba budou osvobozeni. A tak se dnes vyskytl mnozí, kteří se uchýlili před útoky tam, kde se cítili nejbezpečnější. A věnujeme se jim to my, kteří jsme chtěli a mohli osvobodit ještě před soudem. Nebyl jsme to my, kteří bychom chtěli obviňovat, aniž bychom měli pro to pádné důkazy. Z naší strany nehrozilo ani nebezpečí, ani zabezpečení, dokud jsme se nepřesvědčili o naprosté nevinosti. Nikdy se mezi našimi členy národních výborů nevyškylil lidé jen podezřelí z kolaborantství, a vyslovilo-li se jen podezření, vždy naši funkcionáři byli ihned vyměněni, i když nebylo ani řeči o udání. Snad to byla chyba, protože lidé potřebují trochu oddechu. S mravního hlediska to však bylo správné, poněvadž jsme nijak nestrali, nechtěli jsme však nikterak krýt bytí i jednoho nehodného. Bylo to ovšem jen dočasné, protože víme, že v našich řadách budou jen lidé s čistým testním rejstříkem a čistým štítem. Víme také, že čistka přijde jinde až po volbách, ale však přijít musí a mnoho cti těm jiným nepřinese. Jisté jsme se však nestali útočištěm bázlivých zajců, kteří, třeba čisti, nechtěli probojovat svůj spravedlivý boj. Co nemáme na hlasech, to máme na cti, a to také platí.

Druhá naše chyba byla, že jsme nebyli stranou kapitalistickou. Nebyli a nebudeme. A strana potřebuje zvláště v dnešní době peníze, vezmi, kde vezmi. Byli jsme a zůstáváme stranou drobných a nejdrobnějších lidí. Neměli jsme paláce a ochromné sekretariáty. Neměli jsme nesčetná auta a bezedné volební fondy. Neobjížděli jsme již od minulého května každou chalupu. Neslibovali jsme to, co víme, že nemůžeme splnit. Neslibovali jsme ani, že lidem budeme brát a ani jsme ničím nehrozili. Říkali jsme jen, že se může rozdělovat jen to, co si vyrobíme. A to se v době převratové nemůže líbit. Vždyť každý převrat je jakási opojení, z něhož lidé jen pomalu vystřízliví a uvědomí si, že se záznaky nedějí a že žádným dekretem nevytvoříme nové hodnoty. Nejvýše dáme to, co už tu bylo, někomu jinému. Dávalo se jistě, ba takřka rozdávalo, nicméně jen to, co tu bylo. Rozdávalo se ze státního majetku, a není v naší povaze a dokonce nebylo ani v naší moci, abychom tvrdili, že to byla naše strana, která vlastnila státní majetek a která jej bude jako strana rozdělovat. Víme, že se státním majetkem musí hospodařit a že jeho přidělování nesmí být záležitostí stranickou, nýbrž záležitostí státní. Víme, že schopnost a píle musí být rozhodnou při přidělování, a nijak si nenamlouváme ani bychom si nenamlouvali, že je to stranická legitimize, která je nutnou součástí nebo dokonce náhražkou schopnosti. Víme také, že by takový postup nepřinesl nikomu prospěchu. Víme dobře, že konec konců všichni budou musít liné a neschopně vyřadit, nebo že se takoví vyřadí sami a z přiděleného utekou.

Nebyli jsme rukou rozdávatel a rukou hrozič, beroucí a trestající. Nepředstírali jsme nikdy nic takového. Nechtěli jsme ani vyvolat takový dojem. Tyto všechny úkoly musíme svědomitě a shovívavě obstarávat stát. A strany jsou tu proto, aby v tomto úsilí stát podporovaly a jemu pomáhaly. Každé nemoudré, nehospodárné, nestátnické rozhodnutí zaplatíme všichni, a nejtěžší je nechtějí ze své kapsy. Je to myšlenka nerevoluční, nepřívabná, avšak jediné správná. Tuto myšlenku jsme hlásali. Hlásali jsme také, že je třeba

střízlivě uvažovat a ne jásat a při tom natahovat hladové ruce. Nedivím se, že nejsme silnější. Je příliš sladké dívat se na získané bohatství a zničená práva jiných. Horší a bolestnější je, když pozorujeme, jak se jini a leckdy méně schopní zmocňují mocenských posic a ujmají těchto práv často k naší škodě. Bude pro mnohého velmi počutné, že Mikulášův pytel, plný státních dáreků, je už zcela zlatý a že leckterý zdánlivě zlatý šperk projevil se jen jako zcela slabě pozlacený. Bude brzy konec i vzájemnému obviňování z kolaborantství, protože věčně tato zbraň nemůže platit. Byl-li kdo kolaborantem, pak se to časem jistě projeví. Doufáme, že velmi brzy; byl by opravdu nejvyšší čas. A nebudeme-li tu už strachu z obvinění a strachu o to, aby někdo nepřišel naprázdno při všeobecném rozdělování, pak začnou lidé doopravdy poctivě, střízlivě a rozumně uvažovat, jak si představují život svůj i svých dětí. Pak jistě zvlášť zásada spravedlivé mzdy, volného nakládání s ní a státem zaručené bezpečnosti.

Dnes ještě ne, ale velmi brzy přijde naše pravá doba, zůstaneme-li poctiví ve svém programu a budeme-li všichni plně pracovat. Poctivá pravda není nikdy tak libivá a pohodlná jako pěkně upravená agitace, avšak nakonec přece jenom zvítězí, protože všechno ostatní selže.

Po volbách na Slovensku

Mnohde nečekaný výsledek slovenských volebních krajů vnesl značnou nervositu do některých českých kruhů. Na Slovensku je jistě poněkud vzrušenější nálada, neboť se přesunuje mocenské těžiště z rukou dosud vládnoucí menšiny do rukou zvítězivé většiny. Čeští lidé bohužel nesledovali v poslední době ani předtím události a poměry ve východní části našeho státu. S temperamentem, znárodním geografickou polohou a neutralitou národa, uplatňovaly svou zdánlivou převahu levicové kruhy. Když dnes stejným způsobem, místy snad ještě trochu energičtějším, ujmají se vedení země nahore i dole příslušníci demokratické strany, je hned mnoho kritiků, které ještě před časem nebylo vůbec slyšet. Odlisný vývoj voleb v českých zemích přispívá navíc k nepochopení slovenských záležitostí. Máme dojem, že některé české hlasy a řádky překračují mez, připustnou podle dnešního státoprávního uspořádání republiky. Věci slovenské jsou především věcí Slováků. Autorita vedoucích hlav demokratické strany je taková, že se při jejich známé rozvážnosti a celkovém smýšlení neobáváme nějakého nepřehodnocení vývoje, který by chtěli prorokovat různí nepřijímatelé sýčkové u nás. Sleduje-li někdo demokratické „Čas“ v jeho předvolební agitaci, měl by sledovat stejně také komunistickou „Pravdu“. A kdyby u obou denních listů zalistoval nějaký den dozadu, viděl by kde jsou určité otázky a snahy. Ostatně stačí poukázat na projevy slovenských představitelů v ústřední vládě, abychom zjistili, kdo vystupoval s radikálnějšími „slovenskými“ požadavky. Naopak jsou dnes už známy určité celostátní konsolidační náměty, s nimiž přijeli demokratičtí politikové do Prahy. Proto psaní některých našich novin, mající už velmi blízko k zlobnému šovinismu, je jen zbytečné a nadto zlomyslné kalení vody. juc.

Dodekanés bude patřit Recku

Associated Press - Londýn, 1. června.

Budou-li Dodekanéské ostrovy vzaty Itálií a připojeny k Recku, stane se po prvé Hippokratovo rodlště částí moderního Recka. Právo Recka na východní egejské ostrovy je prý jedním z mála bodů, o kterém není sporu v italské mírové smlouvě. Název naznačuje, že jde o 12 ostrovů. V tomto století se Dodekanéské ostrovy nazývá 13 menších ostrovů mezi Krétou a tureckým pobřežím, a ostrov Rhodos. Jedním z těchto malých ostrůvků je Coc, známý štatynatým salátem, kde prý Hippokrates, otec lékařství, odpočíval pod velkým stromem, který ještě stojí na náměstí. Všechny ostrovy byly po rozbití osmanské říše v r. 1912 obsazeny Itálií a přes několik let se budovány Recku, Itálie si je ponechala až do konce této války. Za vlády Mussolinioho se situace ještě zhoršila, protože Italové už začali „kolonizovat“. Hospodářsky ostrovy nebudou pro Recko přínosem. Na 1000 čtv. milích tu sídlí 80.000 zemědělců a rybářů, kterým se vede asi tak stejně, jako v ostatním Recku. Jak pravil mluvčí ministerstva informací, „je nejdůležitější pro Recko a pro celý svět skutečnost, že tu bude napravena velká křivda.“

Cestovatel

Ladislav Novák.

Erazim Kropáček měl ve Vysočanech továrničku na dehtový papír, v níž zaměstnával asi dvacet pracovníků dělníků a pár zdatných koní, kteří ve všední dny přiváželi suroviny a rozvážili hotové zboží a v neděli odpoledne vyjížděl se svým pánem v elegantní featonu do Stromovky. Pan Erazim Kropáček plně zahrňoval a míchal dehet, jímž napájel lepenku, aby, posypána pískem, sloužila lidem jako spolehlivá krytina.

Večery trávil v kruhu přátel »U Choděru«, kde bývalo pivo jako křen, a kde se až do pozdních hodin řešily ožehavé problémy, jak je čas přinášel, a kde náš pan továrník, když už se semlelo co se semlít dalo, rád se rozhovořil o svých cestách. Ach, tohle cestování! — Byla to slabá stránka života páne Kropáčkovy, kterou bylo lze lidem dobře vůle inponovat a závistníky dopálit, již proto, že si podobného přepychu směl odvážit jen člověk opravdu blahobytný.

Cesty do vzdálených krajů nastupoval Erazim Kropáček dobře připraven a vyzbrojen znalostmi, jež čerpal z různých cestopisů, průvodců i cestovních příruček. Těmito znalostmi rád se pochlubil svým přátelům od Choděru, ještě než se vydal na cestu. A což teprve když se navrátil domů! — Přátelé mu pozorně naslouchali a pan továrník vypravoval tak nadšeně, že ani nepozoroval ironické úsměvy, jež chvílemi pohrávaly některých závistných posluchačů, kteří hra-

Třebaže v Evropě po druhé světové válce přinesly dosud každé volby překvapení, a posledním takovým překvapením bylo právě referendum ve Francii dne 5. května tohoto roku, přece lze již přibližně odhadovati poměr politických sil, jenž bude dnes stanoven francouzským lidem při volbách do nového, tentokrát snad již vskutku ústavodárného národního shromáždění. Tyto volby se totiž zdají vrcholným momentem v krystalisaci politické struktury Francie a snad se jim také podaří položit základ k určité trvalosti akcí, neboť, zatím co v posledních volbách 21. října 1945 (jež skončily pro strany lidovou, komunistickou a socialistickou paritním výsledkem), šly všechny politické strany k volbám téměř se stejným denním programem, odvozeným v podstatě ještě ze slavné Bidaultovy deklarace Národní rady odboje, dávají nyní některé strany přednost přiznání své vlastní, původní a pravé tváře, takže vedle dvou či tří táborů, převážně, nebo výhradně ideologických, stojí dnes ve Francii asi dvě politické skupiny nezakryté zájmové.

Mezi politické strany ideologické je možno počítat republikánské lidové hnutí, socialisty a francouzskou stranu komunistickou. Skupinu druhou, občanskou, nebo pravcovou tvoří Rassemblement, Républiquein, kde hraji prím bývalí radikální socialisté, kteří odvrhli nyní Daladiera, jemuž vděčí za ostudu zločinu mnichovského i za svoji porážku 21. října n. r., a mají dnes v čele obřidného lyonského starostu Edvarda Herriota, muže prý chvalně známého po celé Francii. K této skupině patří ještě Parti Républiquein de la Liberté, společenství sice několika méně známých stran, ale dosti známých kandidátů, jako je legendární uprchlík z německého zajetí v t. zv. protektorátě

Anglo-americký protest v Bukurešti

Volby v Rumunsku v srpnu nebo v září

United Press - Washington, 1. června

Ministerstvo zahraničí Spojených států zaslalo protestní notu rumunské vládě, ve které Spojené státy protestují proti nedodržení usnesení moskevské konference Rumunskem. Nota poukazuje na vzrůstající politické násilí a na utlačování a útoky proti členům národní strany rolnické a strany národních liberálů.

Zvláště dva body rumunského politického života působí vládě Spojených států starosti. Za prvé, že nebyly dosud vypsaný volby, a že nebylo ani stanoveno datum pro volby. Za druhé, že vzrůstající počet násilných politických činů je přímo výsměchem záruk svobody, kterou dala rumunská vláda tím, že přijala usnesení moskevské konference. Rumunsku se také klade za vinu, že zprávy ze Spojených států podléhají cenzuře a nota se zvláště se zvláště zmiňuje o řeči ministra zahraničí Byrnese z 28. února. Důležitější byly rovněž vyškrtuty z projevu amerického senátora Vandenberg, proneseného 27. února. Odborová organizace typografů vykonává účinnou cenzuru a distribuce zpráv se děje za týmž účelem. Rozhlas zůstává monopolem jistých vládních stran, což protestní nota považuje za odporující závazkům, které na sebe Rumunsko vzalo podle usnesení moskevské konference. Poukazuje se na vzrůstající počet případů rozbíjení schůzí národní strany rolnické a národních liberálů a na

Dobří lidé mezi námi

Myslím, že by bylo správně, veřejně zhodnotit činnost většiny našich policistů v době okupace. Všichni, kdož jsme jeli v transportech do Terezína, vzpomínáme vděčně na pomoc a lidskost policistů, kteří nás doprovázeli. Předávali nám motýky, abychom je poslali na místo určení, zprostředkovali stravu, cigarety a peníze, vyzvědali pro nás jména odvážlivých, a to vše bez odměny a na vlastní riziko i nebezpečí. Žádný neví, s jakými potížemi bylo často spojeno podání balíčku s jídlem, když nemohl být odevzdán již v Praze, učinili tak policisté v Kralupích, Veltrusích atd., a i na konečné stanici Terezín. Celá akce byla anonymní, nikdo je neznal jménem. Byli v tom zapojeni železničáři a mnoho lidí dobré vůle. Těmto neznámým policistům a železničářům vzdávám jménem tisíců ten nejvroucnější a nehlubší dík. M. H.

generál Giraud a francouzský premiér před rokem porážky Paul Reynaud. Tato strana shromáždila také bez ostychu většinu t. zv. kapitalistů a obě strany se stanou dostaveničkem četných voličů z francouzské buržoasie.

Je nutno konstatovati, že jmenované ideologické frakce, lidová a komunistická budou vzhledem ke své nekonjunkturnosti tentokrát možná poněkud slabší, zejména uvážíme-li, že francouzské publikum, tísněné situací zásobovací a peněžní, nebude ještě rozhodovati s hlavou zcela chladnou, ačkoliv právě zde není vyloučeno ono již známé francouzské překvapení. Strana třetí, socialistická, své posice pravděpodobně uhlájí, zejména také po vnější příčiny jako jest její boj proti komunistům, ale hlavně ta okolnost, že její hlava, Leon Blum, opatřil právě ve Washingtoně úvěr, rovnající se 164 miliardám franků. Těto řeči bude dnešní účastník hospodářských obtíží Francie rozumět ze všeho nejvíce.

Mimo tyto velké strany kandiduje ještě několik menších, z nichž určitou pozornost na sebe soustřeďuje »strana selekta« a »trockisté«. Trockisté kandidují ve třech volebních okresech pařížských a v sedmi venkovských. Určitě se jim podaří sebrat nějaké hlasy straně komunistické, již kandidatura francouzské sekce IV. internacionály je velmi nepřijemná. Komunistický poslanec Florimond Boute prohlásil veřejně, že »by jim byla milejší ztráta deseti mandátů, než jeden trockista v parlamentě«. Hlavním, v dělnických vrstvách přitažlivým volebním požadavkem trockistů, je zvýšení minimální dělnické hodinové mzdy na 16.50 Kčs.

Všeobecně se má za to, že dosavadní vládní koalice ve Francii bude po volbách rozšířena o radikální socialisty.

překážky, kladené členům těchto stran při návštěvách schůzí.

V notě se žádá, aby rumunská vláda splnila příslib, daný spojenecké komisí v lednu a ihned zavědla opatření vedoucí k nápravě vyjmenovaných přečinů.

Britská nota.

Podobným tónem nese se i protestní nota britské vlády, kterou odevzdal rumunské vládě 27. května britský vyslanec Adrian Holman.

Volby v Rumunsku v srpnu nebo v září

Reuter - Bukurešť, 1. června.

Rumunský ministerský předseda Petru Groza prohlásil v pátek, že všeobecné volby v Rumunsku se budou konat v srpnu nebo začátkem září t. r. a v případě, že by nutné přípravy byly ukončeny, i dříve. Tím splní Rumunsko své závazky, vzniklé po moskevské dohodě. Oposice se pokouší vzbudit opačný dojem, nevidí než vlastní zájmy a nechce spolupracovat s vládou. O nedávné čistce, při které bylo zajištěno přes 400 osob, pravil Groza, že nepřesahovala rozsah normálních bezpečnostních opatření. Snahy o rušení vývoje státu jsou pouze pokusy dobrodruhů, kteří se nemohou smířit se skutečností. Mezi zatčenými je bývalý ministr vnitra v Sanatescově vládě generál Alder Aurel.

Potraviny účastníkům schůzí

United Press - Berlín, 1. června.

Američtí, britští a francouzští členové Spojenecké správy Berlína upozornili zástupce Sovětského svazu, že není správné, aby na schůzi spojené socialistické strany byly rozdělovány balíčky potravin, nepodléhající vázanému hospodářství. Tato spojená socialistická strana vznikla sloučením komunistické a socialistické strany v sovětskéjím okupačním pásmu Německa. Americký major-generál Frank Keating prohlásil, že vážný nedostatek potravin podobně volně hospodaření vylučuje.

Evropské dny odboje v Paříži

SIF - Paříž, 1. června.

Na konferenci Národní rady odboje 28. května 1946 bylo uneseno uspořádati Evropské dny odboje, které se budou konati od 11. do 14. července v Paříži.

ch - Praha, 1. června.

V procesu s Vlajkou pokračoval včera výslech svědků.

Do galerie svědků à la setník Skalického patří i bývalý akvizitní úředník Vlajky Rovný. Vlastním povoláním je holič. Byl u fy Rupa a jednal s tovarníkem Pachlem, který poskytl Vlajce měsíčně 1000 K. Protože se pan Burdou zdál obnos příliš malý, pozval si pana Pachla do své kanceláře a najednou byla kupodivu částka zvýšena na 3000 korun. V »Českém slově« dostal Rovný pro Vlajku 8000 K. Tvrdí, že tyto částky byly vyplaceny jen proto, aby se postíženi vyhnuli veřejnému skandalizování ve vlajkařském tisku.

Na žádost Čermáka zúčastnil se také výpravy do Příbrami a na Dobříš. Asi padesát nebo sedesát účastníků mělo posílit tamější organizaci při veřejné schůzi. Hlavní vedení svěříl Čermák Musilovi, s nímž osobně ještě před odjezdem hovořil. Protože přišlo, zašli prý účastníci do kavárny a čekali, až dešť přejde. O tom, že byli napadeni židovští hosté, dověděl se prý Rovný až při vyšetřování na čtyřech. Aby nezapomněl, připomíná, že Musil odešel asi s patnácti lidmi a po jeho návratu teprve autobusy opět odjely směrem ku Praze. Na Dobříši nebyl. Zúčastnil se ještě demonstrace na Masarykově nábřeží, kde stála busta presidenta osvoboditele. Byl tam z příkazu Polivkova. Měl to neštěstí, že byl chycen, třeba s tím se snažil uniknout před policií.

»No vidíte,« poznamenává předseda, »pak jste byl podezříván, a za to vám dali čtyři měsíce.«

Událost v Dušní ulici připravoval Burda s Čermákem. Rovný opět popírá osobní účast, ale národní prokurátor předkládá trestní oznámení z tehdejší doby, kde je stíhán proto, že byl přistizen s bajonetem v ruce. O vydrání u Bartoně-Dobeni- na nic neví. Nejtrapnější působí svědkova konfrontace s Burdou, který popírá, co může. A stejně se chová i svědek. Nic neví, nikoho nezná a co nemusí, neříká. Obžalovaný Čermák, aby mu oplatil jeho výpověď, prozrazuje, že heslem Rovného bylo: »Bůh-Hitler a Vlajka.« Rovný se tomu diví a předseda soudu poznamenává, zda to nebylo obráceně: Hitler-Vlajka a Bůh.

Na konec jsou čtena svědeckví, z nichž vyplývá že Vlajka získávala inserce a podpory vydráním a výhrůžkami.

Přelíčení je odročeno na pondělí.

Dobře to dopadlo

Všechno je tedy v pořádku: Československé zboží zn. »Bafa« se podle dohody objeví na britských trzích, vede zahraničních Baťových výrobků. Spor je urovnán a čl. Národní podniky »Bafa« nebudou poškozeny. A tu si vzpomínáme, že právě před rokem vyhlásila národní správa Baťových závodů veřejnou soutěž na nové jméno podniku. A že první protestní hlasy byly umlčovány hrubými útoky v některém tisku a že lidé dobré vůle, kteří poukazovali na chybnost a neodbornost iniciátorů této t. zv. soutěže, byli označováni za pomahače kolaborantů a podezříváni ze zakuklené nebo otevřené reakce. Ale dnes — vždyť se každý právnický důvod takřka prstíkem vyhrabával, jen aby nám to jméno »Bafa« zůstalo. Nu, což, dopadlo to, bohudíky, dobře. A tak je to v pořádku.

Terezie Neumannová žije

IP - Řím, 1. června.

Mezinárodní katolická tisková služba potvrzuje zprávu, oznámenou před několika měsíci, že Terezie Neumannová z Konnersreuthu, o které se ve třetím roce války vyprávělo, že zemřela, žije v Konnersreuthu. Neumannová nepřijímala prý již několik let žádné potraviny a každého pátku prožívala o třetí hodině odpolední umučení Ježíše Krista. Jednou její denní potravou je hostie, kterou jí každého dne přináší konnerstreuthský farář. Před touto válkou vzbudila velký rozruch její předpověď o hrůzách, které prý prožije Německo, a její varovný hlas k Hitlerovi, aby nerozpoutával válku, neboť by jí byla německá města spalena. Konnersreuth leží v americkém okupačním pásmu a dům Terezie Neumannové jest hlídán americkou stráží. V posledním roce navštívilo stigmatizovanou přes 7000 amerických důstojníků a vojáků. Podle informací, které poskytl farář Nabers redaktoru Mezinárodní katolické služby, nepřijímá prý Neumannová stále potraviny a její extaze jsou pravidelné.

nice své vlastní nikdy nepřekročili a na jejichž zvědavé otázky odpovídal vždy s pohotovostí hodnou závistí. Věděl o všech museích, obrazárnách, zoologických zahradách, divadlech a zejména proslulých restauracích i vinárnách všech měst, jež navštívil a ani nejzáhadnější otázky ho nepřivedly do rozpáku.

Prahu opouštěl pan továrník vždy velmi okázale. Na nádraží odjížděl ve své ekvipáži, ulicemi nejjivějšími s obrovským kufrem, pokrytým hotelovými nálepkami, na kozlíku, s velkým koženým pouzdrem na klobouky a dvěma taškami ve voze. Cestou zdravil přátele i známé co nejnápadněji a usmívaje se sebevědomě radoval se v duchu ze závistí, kterou vzbuzoval. A když se z cesty vrátil do Prahy, kočí Vencel dobře věděl, že svého pána musí s kufrem vyfintěným novými nálepkami povozití pražskými ulicemi, aby kde-kde ho spatřil.

Tak žil spokojený Erazim Kropáček už mnoho let a neodpíral si žádné radosti ze života. Rád hostil své známé a ještě raději přijímal jejich pohostinství, které mu ještě příjemněvalo život staromládenecký.

»Vencel, vylesti kšáry a umej pořádně kočár. Zítřka pojedeme k panu starému na zabíjačku do Petrovice, rozkázal kterés podzimní soboty svému kočmu. Vencel se spokojeně usmál, neboť dobře znal zabíjačky Petrovické. Kočáry se sjížděly na dvoře pivovaru se všech stran a když panstvo zasedlo k hodům, páni kočové uvelehlí se v šalandě, aby popustili své opasky i uzdu výtečnosti. Jedlo se i pilo, v jídelně i v šalandě, až se hory zelenaly. Ponocný odtroubl již dávno

půlnoční, když se posléze v šalandě objevil pan podstarší se vzkazem: »Zapráhat!«

»Hrom, aby do toho, ani pořádně se člověk napít nemůže«, rozkřikl se mrzutě Vencel, ale sotva se odlepil od židle, zpozoroval, že se sotva na nohou drží. S pomocí svých kolegů přec jen zapřáhl koně do kočáru, vylíhal se pracně na kozlík, a když jako ve snu zaslechl hlas svého pána: »Tak, Vencel, jedem!« práskl do koní, kteří se rozběhli, aby už byli ve své stáji. Podroušený Vencel trhal opraťmi a šněroval silnici zprava doleva a zleva doprava, až z čista jasna — hrc... Kola kočáru se zabořila do hromádky šterku a koně, nepochybně rozumnější než jejich páni, náhle se zastavili.

»Ještě mne vyklopíš!« ozval se hlas z vozu. »Ou — ou — !« volal zbytečně Vencel, ale to už pan továrník seděl vedle něho na kozlíku a vytrhnul mu opraty z ruky vyjel do prostřed silnice, po které ujížděl povoz do Prahy.

»To jsou hodnej, že se toho ujali,« prohodil Vencel, aniž otevřel oči. »Nejsou voni pan Kódl od Štupartů? Tak se mi zdá, že jsem jich poznal po hlase. Už sem ty lácale sotva v rukou držel. No, jistě to znáš... Služba, jako fímen. — Kdo to kdy slyšel? V noci zapráhat! — Ale to můj starý má vždycky takové pitomé nápady. — Taková nafouknutá bublina. Ale já už ho dávno prokouk! — Tlučhuba! — Jen se naparoval! Jako na příklad ty jeho cesty. Snad o nich už taky slyšel. Samej švindl! — Jen ať si nemyslí, že lidi nevědí, co za tím vězí. A už to prasklo. Někdo vyčénichal, že vlastně do ciziny vůbec nejede, ale jen hází flanc a polepeným kufrem, a

zatím co lidé myslí, že se harcuje někde v tran-táři, sedí pěkně zalezlel u své sestry, které koupil chalupu někde na Sázev, a za tři neděle se vrátí do Prahy jako Kolumbus. Lidé se mu za zády smějí, a ptají se ho bůhví na co. A náš starý řeční, povídá a naparuje se, jako by sjezdil celý svět. — Je to legrace, pane Kódl, co? Když jsem to dnes, večer, dával k lepšímu, div jsme se smíchy nepotrhalí...«

»Průmyslový věstník« ve svém 21. čísle má úvodní pozámku, jež přes jistou tajemnost se zdá být mimořádně důležitá nejen pro průmysl, ale i pro životní a obchod. Jde o to, jak nalézt půl milionu zaměstnanců pro průmysl. Ostatně, nechme mluvit »Průmyslový věstník«:

»Již od května minulého roku jsme neustále zápasili s nedostatkem pracovních sil, který se projevoval ve všech oborech hospodářského podnikání a speciálně podnikání průmyslového. Tento životní problém našeho hospodářství v prvním údobí republiky vyřešen nebyl. Stojí před námi stejně jako dříve a naopak se bude postupem času s pokračujícím odsunem Němců ještě zosilovat. Latentní nedostatek průmyslových pracovních sil v historických zemích se odhaduje na více než 200 tisíc lidí a vzroste po odsunu Němců na číslu skoro půl milionu. Bude nutno se s touto skutečností velmi rychle a do všech důsledků vyrovnat. Není ještě dnes na nás abychom konkrétně navrhovali, jak by bylo možno se s tímto problémem vyrovnat, protože jde o otázku politickou, kterou bude nutno také v prvé řadě politicky řešit. Máme k dispozici celou řadu možností, z nichž některé mají povahu přechodných řešení dílčích, a které tedy představují vytváření klínu klímem a řezání, která by měla za následek řadu velmi pronikavých zásahů do dosavadní skladby hospodářské i sociální, mohou v případě rigorózního provádění přinést trvalé zlepšení a konečné ozdravení. Jest nepochybné, že tato otázka musí být jednou z prvních, se kterými se musí nová vláda a nové ústavní shromáždění zabývat.

Jest nerozhodné, bude-li tento problém řešen přímo jako takový, nebo nepřímo, pomocí různých opatření, souvisejících s řízením hospodářství. V každém případě bude mít konečné vyřešení za následek dalekosáhlou změnu naší dosavadní hospodářské struktury. To neznamená, že by se mohlo nebo snad musilo něco změnit na našem znárodnění, na způsobu nazírání na úkoly hospodářství nebo na rozložení vlastnických posic. Důsledkem konečného vyřešení problému pracovních sil musí být změna skladby naší výroby i distribuční sítě. Budeme musit hospodařit s pracovními silami a proto automaticky musíme také hospodařit s jejich pracovitostí.

Jest projeviti potěšení nad tím, že nastávají doby, kdy »Průmyslový věstník« vidí opět do politickohospodářské kuchyně. Tak to má být, má-li být o průmysl dobře postaráno. Jenže se tu mluví o důležitých věcech řeči poněkud tajemnou. Jde-li o to, aby distribuce byla zjednodušena na obchod, jde-li o to, aby se z administrativy vrátilo do průmyslu síly, které z něho odesly, a nejde-li o to, aby velkoobchod byl reglementován a maloobchod organizován jako trafiky nebo lékárny, pak hlas »Průmyslového věstníku« vítáme. Zdá se však, že by čtenář měl vědět, na čem je. Jinak mohou vznikati nové pověsti, jež by znepokojily celé vrstvy obyvatel.

Financování Mezinárodní banky

Federal Reserve Bank v New Yorku otevřela počáteční konta pro novou Mezinárodní banku a Mezinárodní peněžní fond. První vklady byly poměrně malé, - po tisících dolarech. Za několik měsíců však budou v bance nashromážděny miliardy. »Máme již konta téměř všech národních bank národů, které jsou členy Fondu, budou účastny přenosu úvěrů, které nařídí Mezinárodní banka a Mezinárodní bank evropských. Národní banky 39 národů, které jsou členy Fondu, budou účastny přenosu úvěrů, která nařídí Mezinárodní banka a Mezinárodní fond. Protože se počítá s velikou potřebou po americkém dolaru, bude v obrovské budově Federal Reserve Bank uloženo mnoho peněz. Úřady doufají, že po lodi bude přes Tichý a Atlantický oceán dopraveno celkem málo zlata a měny. Většina přenosů se bude dít cestou úvěru. Zde je několik příkladů, jak banka bude pracovat. Jestliže se Francii najednou nedostává valut pro nákupy ve Spojených státech, úředníci Mezinárodního peněž. fondu mohou »prodat« Francouzské banky, třeba 50 mil. dolarů za franky. Dolarů na kontu Mezinárodního peněž. fondu u Federal Reserve Bank bude použito k úvěru Francouzů u téže banky. Podobný přenos lze provést, jestliže na příklad úředníci světové banky schválí dlouhodobou půjčku 100 milionů dolarů Indii. Výkonní ředitelé obou organizací - banky s kapitálem 9.100.000.000 dolarů a Fondu s 8.800.000.000 dol. konali svou první schůzi ve Washingtoně. Později bude vydán příkaz všem členským národům, aby svoje podíly v obou organizacích odevzdaly. Až přibudou do Spojených států tyto podíly ve zlatě a v penězích, budou uloženy hluboko v podzemí Federal Reserve Bank. Tam budou proti zlodějším chráněny prakticky všemi známými prostředky a zařízeními.

Holandsko prodává inflaci. List »Financial Times« píše, že rozšíření holandského oběhu bankovek je bedlivě sledováno v holandských bankovních kruzích. V období od počátku letošního roku samotný oběh bankovek se zvýšil téměř o 50 procent. Je nepochybné, že Holandsko prodává období inflace a jako v jiných státech je důvod těchto nesází i přebytek peněz i nedostatek zboží. Nešťastnou náhodou jsou v Holandsku obtíže, které vznikají z nevyrovnaného hospodářství, zesíleny nejistotou o výši budoucí dávky z majetku. Dosud nebylo dosaženo rozhodnutí o způsobu, jak tato má být vybirána, zatím co je stálý útek z různých forem majetku do peněz. Založení podstatných zásob hotových peněz se zřejmě novazuje za jeden způsob snížení nárazu této dávky.

Družstva mohou nakupovat za velkoobchodní ceny. Vyhláška NÚC v Úředním listě č. 93, z 30. května t. r., bylo stanoveno, že družstva s ústředním skladem, která mají ve více obcích alespoň 20 prodejů, z nichž se zboží prodává spotřebitelům, anebo družstva, která mají alespoň 20 členů, jimž dodávají zboží za účelem dalšího zpracování nebo prodeje, mají nárok, aby jim výrobci nebo dovozců dodávali zboží za ceny za které dodávají velkoobchodníkům (velkoobchodní cenou), na případně aby jim velkoobchodníci dodávali zboží za ceny, za jaké dodávají jiným velkoobchodníkům.

Za měsíc bude provedena zkouška s atomovou pumou Nad ostrovem Bikini se rozpoutá peklo...

Přípravy pro první pokus s atomovou pumou se blíží k závěru — 4000 bílých myší, 200 koz a 200 vepřů živými účastníky dramatu — Lidstvo se dozví více o nové síle, kterou rozpoutalo

USIS - Washington, koncem května. Za tropického vedra středního Tichého oceánu připravuje se scéna pro zkoušku s atomovou bombou, jež bude jedním z nejstrašlivějších a jistě nejpečlivěji připravovaných pokusů lidského vědeckého bádání. Až se nad jevištěm atolů Bikini zvedne opona, zesláblí blesk světla jas slunce, vlna záru tisíckrát předstihne nejpálčivější poledníkové větry a mrak páry dostihne oblohu s nesmírnou rychlostí. Až se usadí, bude snad lidstvo vědět více o nové síle, kterou rozpoutalo.

Jevištěm tohoto dramatu bude bezvýznamný atol 36,5 km dlouhý a 18,7 km široký na 10° 30 min. severní šířky a 165° 34 západní délky, ve skupině Marshallova souostroví. Laguna Bikini, která jest přístupna v různých úsecích svého oblohu, hluboká 11 fathomů (1 fathom = cca 2 m), jest vhodným místem pro zakotvení lodí v různých hloubkách.

PŘEDBEŽNÁ ZKOUŠKA JEN S TRASKAVINAMI. Vědci a mořeznalci američtí důstojníci provedli v námořní stanici Patuxent u Washingtonu pokus s výbuchem silných náložů výbušnin, aby zjistili, jak se projeví účinek atomové bomby, která bude přivezena k explozi pod vodou u Bikini Atollu, zejména jaké atomová bomba vyvolá vlny, jakého rozsahu a tvaru. Na snímku vlevo je patrný sloup vody a plynů, způsobený explozí jedné z použitých traskavin. Vpravo je vidět vlny, rozšiřující se z místa výbuchu paprskovitě na všechny strany; dole je zachycen cíp letadla, v němž fotograf měl své stanoviště.

Posádky lodí — zvířata

Text k tomuto mohutnému divadlu byl sepsán nejsložitějšími formulami vědeckého jazyka. Nebude vyjádřen obyčejným jazykem. Bude zde shromážděno 97 lodí všech velikostí, ze všech končin světa. »Bitevní vagony« Spojených států, zastaralých i nejmodernějších typů, budou sdílet společný osud s bitevními lodmi japonskými i německými, osud dosud neznámý, který jim atomová energie chystá. Na palubě těchto lodí nebude žádných lidských bytostí. Posádkou budou zvířata, odedná v ochranný obal, jejichž srst bude ostříhána na délku lidských vlasů, a kůže bude potřena tekutinou proti žaru. Diváci prvých řad budou skutečně podivní. Budou ležeti v pisku, skryti v betonových bunkrech za olověnými stěnami, plovati v lagunách, nebo budou umístěni v železných věžích. Budou to roboti vědy: seismografy, termografy, měřiče světla, zaznamenávající přístroje, kamery s čočkami a bez čoček. Geigrovy počítáče pro měření radioaktivity a nespočetná neznámá zařízení.

1000 vědců a sta reportérů

Nejbližší lidští pozorovatelé budou vzdáleni asi 17 km, budou ochráněni olovem a betonem a zrak temnými brýlemi, jichž skly sluneční světlo stěží pronikne. Hlavní část pozorovatelů bude vzdálena 30—50 km. V této skupině budou přítomni: americký ministr války, ministr námořnictva, šéfové pozemních, leteckých a námořních sil, sta členů kongresu, Rada Spojených národů pro atomovou energii, asi 1000 vědců a stovky reportérů. Tito budou na válečných lodích a letadlech.

Přípravy se blíží ke konci

Přípravy k pokusu, jenž má oficiální název »operační křižovatka«, jsou prováděny pod velením amerického viceadmirála W. H. P. Blandye blíže se k závěru. 167 domorodců z Bikini bylo evakuováno do bezpečí na místo vzdálené přes 170 km.

K Bikini přijíždějí, nebo v blízkých přístavech Tichého oceánu se shromažďují nejvýznačnější lékaři, chemikové, seismologové, fyzici, biologové a oceanografové, odborníci námořní, pozemní a letecké armády, i inženýři všech technických a chemických odvětví. Lodí všech typů jsou zakotveny nebo vykládají u atolu. Speciální piloti a odborně školené posádky cvičí nad tajným cílem, soutěží o čest vypustit torpeda z letadla B 29-Superfortress.

Zaznamenávající přístroje v ocelových věžích

Letadla řízená tlačítky a dálkově řízená letadla, jichž bude použito jako automatických pozorovatelů, jsou vysílána do vzduchu a přistávají bez posádek v praktických cvičicích. Technický fe-

ditel operačních prací ve Washingtoně, L. A. Sawyer, úspěšně zvládl obrovský program plánování a konferencí; konečná rozhodnutí o umístění pokusných lodí byla provedena a pokusné přístroje jsou připraveny. Botaničtí a oceanografové zabývají se na Bikini tříděním rostlin a zvířeny ostrova a jeho okolí. Konstruktivní jednotky námořnictva postavily na Bikini a malých ostrovech kolem ocelové věže cca 25 m vysoké a olověné kryty, kde budou umístěny zaznamenávající přístroje a radiové řízené kamery.

Prorok povětrnosti určí dobu pokusu

Den »Operační křižovatky« bude určen meteorologem plukovníkem B. G. Holzmanem, jenž jest od dob příměří v Evropě nejdůležitějším americkým prorokem povětrnosti. Má to být kolem 1. července, za dne, kdy nebude ani zamračeno, ani nebudou váti příčné větry. Až se přiblíží hodina vypuštění atomové bomby, zamíří dlouhé letadlo B 29 ke »křižovatce«. Více letadel B 29 bude kroužiti vysoko nad tímto místem a spustí padáky s měřicími přístroji do tohoto hrozivého pekla. Dole budou klidně plouti lodí, zakotvené v určité vzdálenosti od sebe a oranžově natřená americká loď »Nevada«, jež bude »ynadidlem«. Pokusnými králíky na této lodi bude posádka skládající se ze 4000 bílých myší v dělových věžích na palubě, kapitánském můstku a ve strojovně, dále 200 koz, z nichž některé budou ostříhané, některé potřené novou a tajnou ochrannou látkou, 200 vepřů (jejichž kůže je nejpodobnější kůži lidské), oholených a natřených a napuštěných toužející látkou. Na vzdálených letištích budou z motorových letadel dálkově řízení »trubci« a tlačítkově řízená letadla rozhučí své stroje. Tito roboti proletí radioaktivním mrakem, jenž bude vyvolán výbuchem, který poruší klid oceánu. Až bude za 15 vteřin nula, zamíří ke »křižovatce« jiný roj letadel B 29s, z nichž každé bude vyzbrojeno nejméně 25 rozličnými kamerami.

Rozpoutání živlů

Až budou ručičky ukazovati na nulu, budou po čtvrté v dějinách rozpoutány živly, probuzené člověkem. V případě, že bomba vypuštěná do vzduchu nebude »slepá«, rozpoutá blesk, oslepující lidské oko na dálku cca 35 km a víchř, silnější než desítky orkány. Vlny 50 možná i více metrů vysoké přenesou se přes atol do moře. Tlaková vlna přeletí Tichý oceán a bude zachycena citlivými přístroji v Šanghaji a na chillskému pobřeží, v Austrálii, na Novém Zélandě, v San Francisku i na atlantickém pobřeží americké pevniny. Země se zachvěje na dně mořském a záchvěvy budou zaznamenány vzdálenými seismografy. Vznikne sálající žár a rozpoutá se divoký vítr. Několikabarevný oblak se rychle vznesl do stratosféry. Co se stane s lodmi, to nikdo neví.

Průběh dramatu na blanách přístrojů

Po třicet minut se nikdo neodvážil přiblížit se k místu zkázy, na kterém mlčenliví herci a neživé obyčejstvo provedou svůj úkol. Tisíce kamer uvnitř cíle a mimo cílového okruhu na zemi, na radiem řízených lodích, letadlech, věžích a pod vodou, automaticky dálkově řízené, zachytí nekončnou řadu fotografií, filmů, telefotografií a televizních obrazů, provázených věrným zvukovým záznamem. Tisíce přístrojů mlčky zanese v křivkách svých blan verzi dramatu, jehož byly svědkem. Na pozorovacím stanovišti bdělé oko bude sledovati vzniklý mrak, obsahující radioaktivní částičky a plyny. Za normálních poměrů neměla by se vybuchlá hmota snéstí dolů po dvě nebo tři hodiny a měla by být zanesena daleko do moře, bez nebezpečí pro pozorovatele. Ale horké plyny bomby mohly by vyvolati skutečné bouře tropických rozměrů, uvolňující smrtící záplavu roztažených a slitých částí toho, co bylo kdysi bombou, lodmi, pískem a korálem.

První očití svědkové z kázy

Když se zjistí, že výbuchem nebyly vyvolány bouře a po prvním zachycení automatických záznamů přístrojů uvedou příkazy viceadmirála Blandyho v pohyb machinerii, jež byla již předem připravena: létající lodí zahučí lagunou pouhých 15 m nad vířícím mořem. Jejich úkolem bude změřiti radioaktivitu, již bude ještě tento okruh nabit a podati prvý výčet toho, co spatří lidské oko. Posádka těchto lodí bude prvými lidmi, vystavenými vážnému riziku. Jestliže tyto pozorovatelé podají zprávu a bude-li jejich zpráva příznivá, snesou se dolů dvě helikoptery pro vzorky atomem rozrušených vod. Šest malých dělových člunů, určených k měření radioaktivity, bude brázdití vody směrem k laguně zkázy. Tyto čluny podají pomocí radia zprávu a budou řídití směr dvaceti lodí s prvými skupinami učenců, kteří budou zkoumati okolí zasažených lodí.

Studium výsledků

Kozy, vepři a myši budou posbíráni a dopraveni na zvláště připravené lodí, kde lékaři budou studovati účinky smrtících paprsků gama na živoucí tělo. V okamžiku, kdy tyto předběžné zprávy budou hlásiti »vše v pořádku«, vyloží se na ostrov armáda učenců a vědců, dychtivých spatřiti škody, způsobené bombou. Ostrov Bikini zůstane po měsíce oddělen od ostatního světa. Budou se zde konati vědecká bádání a další dvě zkoušky s atomovou bombou. Jedna zkouška bude výbuchem na povrchu, druhá výbuchem pod mořem. Atol i okolní vody budou uzavřeny, pokud veskerá svědectví o atomickém vlivu nezmizí. Pak se tento odlehlý atol, nebo co z něho zůstane, navrátí k své bezvýznamné existenci mezi tisíci ostrovů Tichého oceánu.

Oprava bodové hodnoty kávoviny. V seznamu zboží v bodovém systému bylo omylem uvedeno, že 250 g kávoviny se vydává za 16 bodů. Tato bodová hodnota platí za 1 kg kávoviny; balíček o váze 250 g se vydává za 4 body.

Volby v Itálii

Cecil Sprigge, Řím

(Zpravodajství Lidové demokracie)

V neděli a v pondělí bude hlasovat 27 milionů mužů a žen v Itálii. Každý volič obdrží dva hlasovací lístky: jeden je malý a zobrazuje dvě mapy Itálie. U první mapy je vidět vážnou ženskou postavu s podpisem »Repubblica«, u druhé mapy je vidět znak a kříž savojský s korunou a podpisem »Monarchia«. Vedle každé mapy je malý čtverček, do kterého volič zaznamená své rozhodnutí, zdali Itálie má být republikou nebo zůstat monarchií. Bude to asi první referendum o změně státního zřízení v přítomnosti suveréna. Rozhodující bude celkový výsledek, nikoli výsledek v jednotlivých krajích, a bude oznámen asi za 14 dní.

Druhé hlasování se vztahuje již na volbu strany, která má voliče zastupovat v parlamentě. Druhy hlasovací lístek je mnohem větší, jelikož musí obsahovat seznam všech stran a jejich počet nebyl ještě nikdy tak veliký: 27 stran se účastní voleb a 27 symbolických znamení s dvouřadých je vytištěno na hlasovacím lístku. První výsledky nelze očekávat před koncem týdne a je-li možno soudit podle dosavadního průběhu, odehraje se vše klidně a důstojně, ačkoli se Itálie právě nyní nachází ve velmi vážné politické situaci. V jednotlivých volebních okresech se neucházejí všechny strany: V Miláně je jich 14, jinde pouze 8 nebo 9 a v některých méně než 6: křesťanství demokraté, socialisté, republikáni, národně-demokratická unie a blok národní svobody. Většina osobností kandidátů v těchto volbách je italskému lidu většinou nová. Mužové, jako De Gasperi, Liatti a hrabě Sforza, byli v posledních dvou letech tak významně činní, že jsou známi ve všech koncích říše. Dříve je znali snad jen příslušníci předfašistické generace. De Gasperi, který větší část života strávil jako knihovník Vatikánu, postavil se v 65 letech v čelo demokratické křesťanské strany a vrhl se do volební kampaně s neobyčejnou energií přes to, že současně vykonává úřad ministerského předsedy a zahraničního ministra. Komunistický vůdce Togliatti si získal i u protivníků své strany v posledních dvou letech uznání své velké administrativní schopnosti. Komunistická strana se odvolává na svůj podíl ve čtyřech vládách, jež se v Itálii od osvobození vystřídaly a na předchozí partyzánské války. Vlivný postoj komunistů k jihoslovanskému požadavku stran Terstu straně škodil. Togliatti dlel mnoho let v Moskvě, kde byl tajemníkem Kominterny pod pseudonymem Ercoli. Používá zvláštní dialektiky, která nešetří marxistický materialismus a vybízí k vstupu do strany i voliče, kteří nemusí být nezbytně marxisty. Zde se to považuje za nový vývoj západoevropského komunismu, který by mohl komunistické straně přivést mnoho zisku.

Náměstek ministerského předsedy Nenni vede socialistickou stranu společně s dnes světoznámým spisovatelem Ignacio Silonem a s bývalým velvyslancem v Paříži Seragatem, který vede socialistické intelektuály. Silone a Seragat jsou hlavními odpůrci sloučení socialistické strany s komunistickou, ale i Nenni chce socialistické straně zachovat nezávislost. Nenni pochází z vesnice, sousedící s Mussoliniho rodištěm v Romagne, a jeho nepřátelé toho někdy používají k porovnávání jejich akcentu a retoriky. Jednou, před 24 lety, koketoval Nenni 14 dní s fašismem, ale jeho pozdější postoj mu získal důvěru mas severoitalského dělnictva. Strana Azione ztratila vystoupením vůdci Parriho a Siciliána Lamalfa mnoho přívrženců. Parri a Lamalfa vytvořil nový blok republikánských demokratů, ale obě strany jsou malé. Z 31 volebních okresů obsadila republikánská strana 24 se 440 kandidáty. Jejich vůdcem je Randolph Pacciardi a hrabě Sforza je jejím nejvýznamnějším kandidátem. Mezi malými stranami je též jedna, žádající připojení Itálie ke Spojeným státům severoamerickým.

Mnoho členů katolických organizací rozšiřuje letáky, v nichž katolíci kněží připomínají, že v referendu se má hlasovat pro monarchii. Milánský kardinál Schuster a jiní prohlásili, že toto stanovisko není oficiální a že katolická církev nepokládá monarchii za jediné přijatelnou formu státního zřízení.

V podzemním hnutí vystupovala malá strana »katolických komunistů«, která se hlavně uplatnila v Římě, ale již před dvěma lety byla rozpouštěna na pokyn Vatikánu. Italská komunistická strana rozhlásila v poslední době, že v jejích řadách je místo také pro katolíky. Nejvyšší místa katolické církve prohlásila, že katolíci mohou svobodně volit pro republiku či pro monarchii, ale očekává se, že většina duchovenstva hájí monarchistický princip. Oficiální vedení křesťanských demokratů je pro republiku, ale přes to je výsledek nejasný.

V nové ústavě, která bude hlavním předmětem jednání nového parlamentu, má být válka zavržena jako nástroj národní politiky. Přípravný výbor pro novou ústavu rozhodl již v tomto smyslu. Bylo zřízeno »ministerstvo pro ústavní shromáždění«, jež ve třech oborech se zabývá hospodářskými, politickými a sociálními problémy. Jedno z hlavních doporučení těchto výborů žádá pro zemědělství plánování, dále státní kontrolu bankovního obchodování, jež má být koordinováno, a zřízení nejvyššího soudu, který by podle severoamerického příkladu byl zmocněn posuzovat zákonitost nových zákonů. Nová ústava má zaručovat uplatnění mezinárodních zákonů, tiskové přestupky mají být řešeny pouze soudně (což se v Itálii dosud nikdy nestalo). Příští parlament má být zvolen na základě všeobecného hlasovacího práva, ale otázka, zdali má být složen z více než jedné komory, je ještě otevřena. Uplatňuje se snaha zmenšit počet ministrů. Nově zvolené ústavní shromáždění se má sejít 24. června.

V obyčejnosti se příkladem větší význam referendu o monarchii než volbě do ústavního shromáždění. Nepokoj, který nastal po abdikaci Viktora Emanuela v Miláně a jiných severoitalských oblastech, se zase uklidnil, ale na severu se očekává velká většina pro republiku. Nedávne vystoupení nového krále Umberta zlepšilo vyhlídky monarchie hlavně v Turinu a na jihu.

»Atlas« Copyright.

Ridi Dr Jan Strakoš

MARXISTICKÁ FILOSOFIE A PŘÍRODNÍ VĚDY

V nakladatelství Práce vyšla v překladu B. Vaňka knížka J. B. S. Haldana s náročným titulem: Marxistická filosofie a přírodní vědy. Marxističtí teoretikové, zejména Engels a Lenin, měli vždy živý zájem o vědy přírodní. Ve svém spisu Materialismus a empiriokriticismus vital Lenin objevil nové fyziky a posuzoval je ve vztahu k marxismu. Ale pravda je, že průkopníci nových cest ve vědách přírodních nebyli a nejsou marxisté a dokonce ne materialisté, jak ukazují spiritualistické projevy a filosofické zájmy Jeansovy a Eddingtonovy. Podstatou marxismu jako metody myšlení je tak zvaná dialektika, jejíž základní these jsou: 1. nelze žádný zjev chápat izolovaně, 2. svět je v ustavičné proměně, 3. vývoj není jen postup plynu, nýbrž i přerývný (vývoj skokem, přechod kvantitativní v kvalitativní), 4. veškeré dějství se rozvíjí v protikladech. Není dokázáno, že by tyto these byly hybnou myšlenkovou silou ve vědecké práci nové doby. Ale je pravda, že ty these se dají různými příklady z přírodních věd ilustrovat. J. B. S. Haldane, profesor biologie na universitě cambridgeské, je jediným vyznavačem marxismu jako myšlenkové metody na vysokých školách v Anglii a v době, kdy psal svou knihu, r. 1938, byl marxistou teprve rok. Vezmeme-li kteroukoliv these a kteroukoliv filosofickou koncepci, vidíme, že konec konců je v ní vždy nějaké zrno pravdy. Není bludů absolutních. Blud je pravda částková a neexistuje nikdy sám o sobě, nýbrž vždy cizopasí na nějaké pravdě. Proto není nemožné ukázat, že ten neb onen vědecký objev souhlasí s tou neb onou stránkou nějaké teorie, i když nesouhlasí s celou. Také není nemožné, jak právě činí Haldane ve své knize, aplikovat třeba marxismus na hotovou věc a při dostatečně plně není nemožné najít citát z Marxe nebo Engelse, který se hodí na ten neb onen výsledek vědecké práce. Taková aplikace se pak jeví jako prorokování do minula (vaticinatio ex eventu).

FR. ROMAN JIRMAN, SRDCE

Praha, Kovanda 1946.

Tato »filosofická kompozice«, jak pravi podnázev, má snad, nebo alespoň vzdáleně ukazuje, jakousi mlhavou tendenci vyvracet hegelianský idealismus, avšak čím dále tím více se zamotává do číreho, ne sice romantismu, ale přímo alogismu, který smazává hranice mezi rozumovou stránkou vědmi a instinkty, a stanoví místo toho jakési roztržidání rozumu co do druhů — a tento skrovný myšlenkový agregát je rozprašován do mlhoviny rozbujelých slovních chuchvalců, a mezi nimi vegetují i konglomeráty vyloučených nesmyslů («A přiči se nám bouřit se nemilosrdně i proti zrůdnostem mozkových závitů.») Kromě toho má autor asi tak blízko k orientálnímu pseudomysticismu, t. z. bílé magii a theosofii a podobné věšeti, jako prosulil pšiaručky Kodymovy, takže svůj kredit nemůže zlepšit ani přídomek »filosofický«, který spojuje se svou státninou. VI. P.

SLOVENSKÁ HUDBA KOMORNÍ

Slovenská umělá hudba nemá tradice, a proto současné skladatelské generaci přísluší velká úloha i odpovědnost, položit základy tvůrčímu umění hudebnímu a postaviti je na úroveň světové hudby. Všechny fáze slohotvorné, jimiž prošla světová hudba, odrážejí se v rychlém průběhu v soudobé slovenské hudbě. Nepřeberný poklad nejkrásnějších lidových písní je to dostatečným základem, z něhož lze vytěžit velmi mnoho pro melodickou i sverázrnou harmonickou strukturu. Příklon k lidové písni tají nebezpečí romantismu. Někteří skladatelé plují tudíž ve vědách romantismu, jak svědčí Andreje Očenáše »Obrázky duše«, lyrické a melodické kusy, v první půli formálně jednolitější, ve druhé poněkud neucelené. Kafendova čtyřřádková sonáta pro violoncello je stavebně závažnější práce, nadměrně rozvlácná, invenčně i technicky romantická. Přednesl ji Albín Berký intonačně ne vždy čistým tónem. Simon Jurůvský (melodie a dialogy) má vyvinutý smysl pro formu a tematickou výraznost. Harmonicky je proti předcházejícím skladbám pestřejší, přesto však průhledný a jasný. Moyzesova sonáta e-moll pro klavír, dílo mláde, ještě z dob studií, nese všechny znaky skladatelova učitele Vítěz. Nováka. Je však invenčně svěží, klavírně vypracována a strukturálně nejzajímavější skladbou. Typické a nevsedné ve výraze je závěrečné Adagio. Klavíristka Z. Paráková-Strnadová je technicky dobře vybavena, ale nelze říci, že by tentokrát její výkon byl přednesově přesvědčující. Překvapením bylo Slovenské kvarteto (Voj. Gabriel, Al. Nemeč, Lad. Hrdina, Em. Mysliveček), jehož hra oplývala uceleným podáním, kultivovaným tónem, smyslem pro architektiku a čistotou. R. F.

NOVELA SVĚTOVÉHO ÚSPĚCHU

Egona Hostovského novela »Ukryt«, která se teprve nyní dostává na půdě vlasti do rukou českého čtenáře, vyšla v Americe již ve třech vydáních v jazyce českém, ale byla také přeložena do angličtiny a francouzštiny. Čtenář po ní sáhne jistě se zvědavostí především proto, aby se pokusil posouditi, zdali pobyt v cizině neměl nějaký vliv na způsob autorova myšlení. Při četbě této novely může znovu jenom znamenat, jak pevně tkví autor svými kořeny v rodné půdě, jak se napak nuceným vzdálením od milované země prohloubilo vědomí národní náležitosti. Ukryt je příběh českého inženýra, vynálezce nového zaměřovače k protiletadlovému dělu, který v zoufalství nad mnichovskou zradou spálil svoje výpočty a nákresy a těsně před příchodem Němců do Čech uprchl do Francie. Ačkoli jeho útěk vyplýval spíše z pocitu životní prohy, která se promítá v jeho myslí i na pole milostné, dovidá se teprve později, že je Němci stíhán jako podezřelý, že zavlkl svoje tajemství do Francie, a stává se proto po obyčejní Francie Němci štvancem, který se musí skrývat za strachu o život. Život trávený ve věčné tmě sklepa v domě venkovského lékaře Aubina, kterého poznal kdysi v Praze, strach ze zmaru života, jehož cena tkví jenom v naději na návrat, jsou moc-

Ale i v jednotlivostech je Haldaneova snaha prokázat souvislost věd přírodních s dialektickým materialismem málo přesvědčující. Tak v oboru fyziky se dovolává hlavně Milneho a Diraca, ale sám přiznává, že jejich kosmologickou teorii fyzikové dosud nepřijali (str. 62.). Patrně proto, že nejsou marxisté. Uvádějí, že kvantová teorie, a zejména jeden z jejích hlavních principů, princip nejistoty, otrásl determinismem (str. 69.), ale neuvádějí, že filosofickým základem tu není nějaké potvrzení dialektického materialismu, nýbrž prostě radikální vyvrácení mechanistického materialismu, který popíral ducha, odvolává se na železnou určenost přírodních zákonů: V oboru biologie, který je v sobě vlastní, se celkem omezuje na dovozování, že organismus není stroj, jak učil mechanisté, čímž se bezděky blíží k stanovisku vitalistů, nepřestává však z plety k svému otci, který byl fyziologem, věřit, že se podaří překlenout dosud nepřeklenutou propast mezi chemií a životem. Ve výkladech z oboru psychologie, kromě běžných v marxistické literatuře polemik a berkeleyovským idealismem a několika spekulativních analogií z fyziky, neuvádí nic, co by poučovalo o užiti dialektické metody v psychologii. Základní otázce o poměru mozku a myšlení se vyhýbá poukazem, že není dosti údajů k jejímu řešení. Závěrný exkurs do sociologie je pouhým přehledem hospodářských a politických nauk marxistických. Tvrdí-li Haldane nakonec (str. 155.), že sociální přeměny se mohou uskutečnit i »rozumně«, to jest bez občanské války a revoluce, je v rozporu se základním principem o přerývném vývoji. Oficiální publikace soudobého marxismu (Istoria vsjesojuznej komunističeskoj partii, OGIZ, Moskva 1945, str. 105.), odmítá jakýkoliv socialismus vývojový, etický, reformní, tedy »rozumný«, a trvá na požadavku sociální revoluce. To nejlépe dokazuje, jak málo je Haldane obeznán s marxismem. D. P.

JOSEF JELEN: V PŘEDTUŠE JITRA

(Nakl. Jos. R. Vilímek)

Jeden z druhů literatury je retorická poesie. Retorická, t. j. od slova mluvit a toto epitheton lze přesně užit na označení Jelenovy sbírky. »Pro každou ulici / víleznou kytič / trhám ti z kerů hvězd. / Nevztyčím pravici, / chráně si rodnou čest / hřích zrady nenávidě. / I v sebevětší bídě / zůstanu nezlozen! / Až ale přijde den / zatnu i levici. / « atd. Takovéhle verše, to je čistě řečnictví, ale nečistá poesie. Jelen nemá vidění světa, jenom horlí a vypravuje. Vezmeme třeba tento obraz: »a feka vytryskla zpod bílé brvy / uvyklé z mramorové bolesti. / Toto dvojverší říká, že led roztál, jestli dobře rozumím. Ale jak nepřírozně je to řečeno, jak je to matné, jak špatně viděné. Metafora není přece v poesii k přikrášení, na odsunutí skutečnosti, ale naopak: Je to vidění co nejpřesnější. Samo sebou se rozumí, že za konkrétní nepokládám nějakou realističtější viděnou skutečnost, ale to, co nám přibližuje jádro života, které je ohňové, které je z lásky. Vztř myšlenku a sešit jí rýmy a rytmem, to není práce básnická, i kdyby to bylo v nejlepším úmyslu. Mluvit za žádných okolností nestačí a nestačí to dvojnásob, jde-li o poesii katolickou, jako právě zde. S větší nebo menší dokonalostí, s větší nebo menší ochotou všichni neseme kříž, a je samozřejmé, že požadujeme, aby jej básník nesl také, nikoli však, aby o něm jen povídal. I. S.

VZPOMÍNKA NA SLOVENSKÉHO NOVINÁŘE D. PORUBSKÉHO

Dne 2. června vzpomene 70. výročí narození skromného slovenského buditele Dušana Porubského. Porubský se narodil roku 1876 v Trenčíně. Novinářskou činnost začal jako posluchač práv na budapeštské universitě ve Slovenských novinách, z nichž později přešel do Slovenského týždenníku a Slovenského deníku. Za své novinářské činnosti věnoval své nejlepší síly boji za slovenskou práva a stal se duší budapeštského spolkuvého a veřejného ruchu slovenského. Navázal též styky s tamnějšími českými spolky a příslušníky budapeštské kolonie jhoslovanské a rumunské. Po převratě roku 1918 založil slovenskou tiskovou kancelář v Bratislavě Uradné noviny, jež redigoval až do své smrti 9. dubna 1925

R. I. MALĚMU

Z plna srdce gratuluji k satisfakci, do zbroje též vytrubuji k chrabré akci, jež by vedla správnou stopou k slávě Kříže nad Evropou! J. Karník.

KULTURNÍ ZPRÁVY

Státní konservatoř hudby v Praze provede v pondělí 3. června o 19.30 hod. ve Vinohrad. divadle v rámci mezinárodního festivalu po prvé operu Henry Purcella »Dido a Aeneas«. Vstup. v rektorátě, Praha I, Na Rejdišti, č. 1., telefon 618—31.

V Houškově uměleckém salonu v Praze XII, Stalínova tř. 34 (vedle rozhlasu), byla 31. května odpoledne zahájena výstava slezské malířky Lidy Melkové-Ondrušové a malíře Jaroslava Melky. Vstupné bude věnováno válkou poškozenému Slezsku.

Pražský salon Vladimíra Žikeše, Praha I, Karlova 2, oznámí, že výstava kreseb Hugy Beutinera: Mladí - Jaro, je prodloužena do konce června 1946.

Nové dvojčíslo Vyšehradu 30—31 přináší: Jan Čep: Hlas Francie. Básně: Pierre de Ronsard: Dvě řady. Francie de Maiberbo: Na stopětačtyřicátý žalm Mladáčka. Jean Ogie de Gombault: Kajfený senet toho, kterého zvali Krásným Zasmušilem. Mathurin Régnier: Sloky. Francie de Maynard: Sonet o duši. Útek do samoty. Krásné staré ženě. Pierre le Moine: Judit. Paul Scarron: Epitaf. Cyrano de Bergerac: Lazar. Francis Mauriac: Noční návštěvník (I. a II.). Daniel Rops: Křesťanský romanopisec a jeho problémy. Tři básně Paula Claudela: Podzimní píseň. Těmný máj. Temnoty. Louis de Broglie: Budoucnost fyziky (předpovídá užiti atomu). Marcel Moré: Slovo o apokalypse. Roger Péronneau: Dopis rodičům na rozloučenou (psal jej student, odsouzený na smrt). Max Jacob: Láska k bližnímu (Ze sborníku Berliava en prison). Cil života (Úvodní invokace). Dva dopisy Maxe Jacoba: Gastonu Gréclouvi, Faraři v St. - Bénait sur Loire. Editorial: Se zabývá otázkou, čím je Francie nám a světu. Rubriky: Hudba: Mezinárodní hudební festival. Divadlo. Literární archiv. Nové knihy. Dopiesy.

Selská píseň

Na chalupě, v oknech pohasne světlo. Večer. Noc... Měsíc jako třpytný ledovec visí nad lesem. Reka...

DNES je neděle 2. června 1946. Slunce vychází ve 4 hod. 56 min. a zapadá ve 21 hod. Měsíc vychází v 7 hod. 19 min. Postupuje v souhvězdí Blíženců.

ZITRA je pondělí 3. června 1946. Slunce vychází ve 4 hod. 55 min. a zapadá ve 21 hod. 01 min. Měsíc vychází v 8 hod. 20 min. Postupuje v souhvězdí Blíženců.

K dnešnímu číslu «Lidové demokracie» přikládáme složenky k vyrovnání předplatného.

Oslavy památky Fr. Palackého. Výročí 70 let od smrti Otce národa Františka Palackého připadlo na 26. května a všechny oslavy byly proto odsunuty na červen.

Rok 1948 rokem jubilej. Za dva roky stane se Praha středem velkých oslav, které svým významem vzbudí pozornost celého národa a velké části evropského světa.

Pomník prezidentu Budovateli a generalissimu Stalinovi. V Chomutově se ustavil Fond čtyř politických stran, pro postavení pomníku prezidentu Budovateli a generalissimu Stalinovi.

Odhalení pomníku K. H. Máchy v Litoměřicích provede 2. t. m. dr. h. c. Jaroslav Kvapil. Téhož dne bude v Litoměřicích ustavena Máchova společnost.

Pamětní deska Američanům v Sušici. Pamětní deska na paměť osvobození Sušice americkou armádou bude zhotovena firmou F. Anýž v Praze.

Předseda norimberského soudu do Prahy. (Od zvláštního dopisovatele ČTK). Předseda mezinárodního vojenského soudu v Norimberku Lawrence přiletěl dne 14. června na dvou denní návštěvu do Prahy.

Nový typ československého letounu v provozu. 27. května zahájily Čs. Aerolinie pravidelnou dopravu na trať Praha - Amsterdam.

Odstranění křivd v sociálním pojištění. Ministerstvo ochrany práce a sociální péče připravuje vydání pokynů k provádění zákona č. 47/46 Sb. o odstranění křivd a o některých ochranných opatřeních v oboru veřejnoprávního sociálního pojištění.

Ochrana proti komárům. Britští biologové kónečně zvítězili v boji proti komárům. Po mnoha pokusech objevili roztok, který bude účinný proti každému stápnutí komárů nejméně dvě minuty.

Krádež vepřů. V noci na 30. V. 1946 vnikli neznámí pachatelé přes zahuďu do dvora statku Václava K. v Ofechu, okres Praha-Venkov-Šever, kde v neuzamčené stáji zabili 2 vepře ve váze po 50 kg. na místě je vyvrhli a poté odnesli. Škoda činí asi 10.000 Kčs.

Sojová mouka volná. Spotřebitelskou veřejnost upozorňujeme, že sojová mouka je od 14. příslušného období ve volném prodeji. Není proto třeba za sojovou mouku odevzdávat žádné body.

Upozornění spotřebitelům. Ministerstvo výživy upozorňuje spotřebitelskou veřejnost, že byla dána do prodeje knížka: «Jak zacházet s konzervami UNRRA», obsahující cenné rady a pokyny pro naše hospodyně. Prodejní cena této brožurky Kčs 2.—. Požadujte ji proto u každé obchodkyně!

Soudní síň opět přechodně vyklizena

Na žádost deputace dělníků obecní úřad připuštěn opět do soudní síně Dotazy Hrubého na svědka dr. Palmu

Po vyklizení soudní síně pokračoval včera výslech svědka ing. W. Brunnera, němec. národnosti, jenž byl od roku 1944 osobním tajemníkem Hrubého.

Na otázku, zda svědek poslouchal rozhovory návštěvníků s obžalovaným Hrubým, odpověděl záporně, ale poznamenal, že se stejně všechno dověděl. Také prý neměl zájem, aby úřednice Hubrová byla z ministerstva odstraněna, i když panovaly mezi očima rozepře. Také otázka, zda dal sl. Hubrovou vyšetřovatí gestapem, odvětil záporně, dodal však, že na jeho zákrok ji vyšetřoval dr. Körber z SD. Hrubého také informoval o tom, že dotyčná úřednice měla známost se židem a že jí německá místa nedávěovala.

Další otázky kladl svědkovi obžalovaný Hrubý. Především to byl dotaz, proč se svědek chtěl stát jeho tajemníkem.

Svědek: «Chtěl jsem se dostat z vojny, hrozila mně fronta!»

Nato obžalovaný odpověděl, že něco podobného mu svědek nikdy neřekl, naopak tvrdil, že na frontu nepojede, neboť je nemocen parodontosou.

Svědek: «To jsem nikdy neřekl, že mně fronta nehrozí, a teprve, když jsem přišel k vám, jsem onemocněl.»

Hrubý: «Jak jsem vás přijal?»

Svědek: «Vlídne a přátelsky.»

Hrubý: «Proč jste tedy říkal, že jsem vás dva měsíce úplně ignoroval?»

Svědek: «Bylo to zavlněno mojí indiskrecí!»

Hrubý: «Vzpomínáte si, že jste potom ke mně přišel a vyhrožoval mně německými místy a sankcemi proti českým zemědělcům?»

Svědek: «Nepamatuji se, neboť vy jste mne měl v moci a kdybyste býval řekl, že si nepřejete, abych byl u vás zaměstnán, musel bych jít na frontu.»

Svědek tvrdí, že se choval k ostatnímu českému úřednictvu slušně, a proto obžalovaný mu klade otázku, zda znal dr. Schnebergera, předsedu Svazu pro brambory a škrob. Tato otázka je zodpověděna kladně, ale proč byl dr. Schneberger popraven, neví. Dověděl se to prý teprve později, že hlavním důvodem byla ilegální práce.

Hrubý: «Víte, proč jsem byl uražen?»

Svědek: «Snažil jsem se, že vám SD ihned nesdělilo moje přidělení jako tajemníka.»

Hrubý: «Ne, ale ing. Zankl mně řekl, že jste Himmlerova stůra, abych si dal pozor.»

Svědek: «Dozvěděl jsem se o tom až v dubnu!»

Hrubý: «Na kterém večírku jsem byl se členy SD, a když tvrdíte, že tento večírek byl u mne, pak řekněte, kdy to bylo!»

Svědek: «Rekl mně to dr. Ehrbeck a zároveň se tázal, zda jste se o tom zmínil. Tehdy jsem odpověděl záporně. Na jednom večírku byl přítomen i Wolf a pokud se pamatují, bylo to někdy v lednu nebo v únoru 1945. Mohlo to ovšem být také koncem roku 1944!»

Hrubý: «Viděl jste tam Wolfa?»

Svědek: «Ano, byl jsem tam s ním!»

Hrubý: «A to jste nevěděli, co se tam hovořilo?» táže se obžalovaný Hrubý dále. Svědek proto poukazuje na svůj protokol, podle něhož se jednalo o večírku dva.

V další konfrontaci snaží se svědek usvědčit Hrubého, že se častěji stýkal s vedoucím gestapa Weimannem a že jeho znalosti němčiny nebyly také tak slabé, neboť Hrubý se mohl vždy dorozumět.

Hrubý: «Od koho jste se dověděl, že jsem vedl pohoršlivý život? Viděl jste mne snad někdy opilého?»

Svědek: «Ne, to ne, ale řekl mně to Frankl!»

Protože obžalovaný Hrubý nevyhověl přání předsedy senátu, aby se nepouštěl se svědkem do debat, bylo mu odejmuto slovo a soudní senát po krátké poradě o připuštění otázek obhajoby rozhodl záporně.

Je Hrubý vinen smrtí úředníků svého ministerstva?

V závěru přelíčení byl zahájen výslech nového svědka, a to dr. V. Pfafa, šéfa SD v Hradci Králové. Vypověděl, že dr. Horbanuška a ing. Klečánka zná. Mluvil s nimi asi desetkrát. Pokud dostával zprávy, bylo z nich zřejmo, kdo je jejich autorem podle krycích čísel. Nevzpomíná si, že by v hlášeních byla někdy zmínka o dr. Kalfusovi nebo dr. Kamenickém. Jména dr. Krejčí, Hrubý a Blenert se vyskytla. Na otázku, zda ví něco o tom, že Hrubý nese podíl na zatčení a popravení několika úředníků ze svého ministerstva, odvětil kladně. Dr. Klier asi v roce 1943 mu podal kritiku o jednotlivých členech vlády. U Hrubého zdůraznil, že pomohl likvidovat jakousi opozici v ministerstvu zemědělství. Konkrétně se však nemůže vyjádřit.

Hrubého dotazy na svědka dr. Palmu

Předseda senátu při zahájení přelíčení konstatoval, že svědkové Jacobi, Landmann, Brunner a Pfaff byli během výslechu ve zvláštních celách, takže se nemohli domluvit. Zároveň předseda senátu dr. Tomsa upozorňuje znovu na to, aby obecní úřad zachoval během soudního přelíčení naprostý klid, jinak bude nucen opětně soudní síň dát vyklidit.

Zemědělské rady propuštěno větší množství německých zaměstnanců?

Svědek: «Vím, že odešli za druhé republiky, kdy jste vy ještě nebyl předsedou.»

Hrubý: «Kdo tedy podepisoval propouštěcí dekrety? Ty jsem přece podepisoval já.»

Nato svědek odpovídá, že po zabrání Sudet byl německý odbor Zemědělské rady likvidován. Při tom však zdůrazňuje, že tato likvidace německých úředníků nebyla zásluhou obžalovaného Hrubého.

Studenti v Zemědělské radě

Hrubý se dále táže, zda je svědkovi známo, že při studentské persekuci v listopadu 1939 vzal určitý počet studentů do Zemědělské rady.

Dr. Palma: «To dělaly všechny úřady.»

V další části přelíčení klade Hrubý dotaz ohledně náhrad pro tyto studenty. Říká, že je musel obstarávat na Zemském úřadě. Proti tomu dr. Palma prohlašuje, že to není pravda, naopak, že tyto finanční úhrady byly vzaty z jednotlivých rezerv různých odborů.

Svědek se dále velmi rozhořně ohrazuje proti tvrzení, že vyškrtával z projevů Hrubého vlastenecké části a říká, že to není pravda. Pokud se týče různých podpůrných akcí, přicházely finanční úhrady ze státního rozpočtu a byly vypláceny ministerstvem zemědělství. Hrubý ve svých otázkách dochází i k likvidaci 118 hospodářských zálož. Dovolává se svědka dr. Palmy, zda ví o tom, že svým zákrokem zabránil likvidaci 118 hospodářských zálož, ačkoli Němci na likvidaci naléhali.

Svědek: «Ano, pamatuji, že k vám chodili úředníci a předsedové těchto zálož, ale nemohu říci, že zrovna vy byste zakročovali.»

Hrubý: «Pane svědka, víte, že jste měl být jmenován předsedou Agrární banky proto, aby byly zachráněny tyto hospodářské záložny. Svědek kladnou odpověď na tuto otázku připouští.

Hrubý: «Víte, že jsem pro článek „Mnohoobročník“, namířený proti mě osobě, podal žalobu na aktivistického redaktora Wernera a Krychtálka?»

Svědek: «Ano, vím o tom, ale s Krychtálkem jste se asi dohodl, protože šéfredaktor Halík dělal prostředníka.»

Hrubý: «Ano, Halík mě varoval před Krychtálkem, neboť je prý zpřizněn s Němci.»

Dr. Palma vypovídá dále, že podle doslechu tento článek byl napsán z návrhu dr. Krejčího.

Hrubý: «Víte o tom, že jsem žaloval „Klatovské listy“ a jejich šéfredaktora Laše? Když jsem žádal, aby útoky proti mně odvolal, bylo mně odpověděno, že má pokyny od Němců?»

Svědek: «Ano, vím, že jste žaloval také „Klatovské listy“.»

Dispoziční fond Národního souručenství

Hrubý: «Pane svědka, spravoval jste dispoziční fond ve výši 50.000 K v Národním souručenství?»

Svědek: «Ne, o tom nic nevím.»

Hrubý: «Byl uložen na vaše jméno v safesu Pragobanky.»

Svědek ani na tuto připomínku nemůže dát kladnou odpověď, a proto Hrubý se mu snaží připomenout i bližší údaje:

«Těchto 50.000 K bylo ve žlutém koženém pouzdrě se zipem a vy jste každou sobotu chodil pro tuto tašku do ústavu a vybral si 1000 K týdně.»

Svědek: «Ano, safes existoval, ale byly v něm uloženy listiny z Národního souručenství. O nějakých penězích nevím.»

Hrubý: «A odkud jste vzal 5000 K pro Herziga? Nebral jste je z tašky?»

Svědek: «Ne, dával jste mi je vy.»

Později se svědek nemůže upamatovat také na to, že by cesta do Dražďan byla placena z tohoto dispozičního fondu. Pouze si vzpomíná, že byl v Živnobance, ale neví, zda pro peníze nebo vyměnit české koruny za německé marky.

Soudní síň přechodně vyklizena

Protože předseda senátu marně upozorňoval, aby obecní úřad během přelíčení zachoval klid, byl nucen opět dát příkaz, aby soudní síň byla vyklizena, neboť obecní úřad žádaný klid nezachoval.

Z dalšího výslechu dr. Palmy vychází na jevo, že od ředitele Mauera dostal dvě bedny mýdla, jeden žok kávy a jednu bednu margarínu, protože mu půjčoval bez svolení Hrubého jeho služební auto.

Během přestávky dostavila se k předsedovi senátu dr. Tomsovi deputace dělnictva, žádající, aby povolil opět vstup do soudní síně, neboť pouze v sobotu mají dělníci volno. Předseda této žádosti vyhověl a proto další část přelíčení je opět projednávána před plně obsazeným auditořem.

DIVADLA v neděli 2. června
Národní: Odpo. «Skřivan a smrt», večer «Cervova stěpa» (premiéra). Stavovské: Odpo. «Pygmalion», večer «Penězokaz». Studio: «Flamendí v ráji». Městské: Odpo. «Zpívající Benátky», večer «Višňový sad». 5. května: Odpo. «Traviata», večer «Píková dáma». Malá scéna: Odpo. a večer «Vassa Železnová». D 46: «Bláhá noc». Opera v Karlíně: Odpo. i večer «Hraběnka Marica». Kolektivní tvorby: «Háskův poslední podnik». Větrník: Na zájezdu. Divadelko Spejbla a Hurvínka: Odpo. «Máničtvin lankominy» a «Hurvínkovo bu-bu-bu», večer «Haló, haló — přepínáme!».

DIVADLA v pondělí 3. června
Národní: «Lucerna». Stavovské: «Skřivan a smrt». Studio: Nehraje. Městské: Představení Státní konservatoře «Dido a Aeneas». 5. května: «Madame Butterfly». Malá scéna: «Vassa Železnová». D 46: «Máje». Opera v Karlíně: Nehraje. Kolektivní tvorby: «Háskův poslední podnik». Větrník: Na zájezdu. Divadelko Spejbla a Hurvínka: Nehraje. Divadlo pro mládež: 9.00 a 14.00 «Serjoža». Divadlo mladých pionýrů: 9.00 a 14.00 «Jak květiny přezimovaly».

ROZHLAS

Neděle 2. června. Praha I: 8.00 Zábavná hudba. 7.45 Zprávy Čs. rozhlasu. 8.00 Prof. dr. Jan B. Kozák: Zemělovanost a co dál? 8.15 Česká barokní hudba. 8.45 Hovor E. F. Burian. 9.00 Vojenská půlhodinka. 10.00 Přehled nedělního tisku. 10.45 Zdeněk Nejedlý: Na okraj dne. 11.00 Koncert symfonického orchestru pražského rozhlasu. 12.00 Zvony. 13.00 Zprávy Čs. rozhlasu. 13.15 Hudba hradní stráže. 14.00 Zemědělský rozhlas. 14.30 Tamburašská hudba. 15.45 Populární houslová sóla. 16.35 Putujeme světem: Vzhůru do Ameriky. 19.00 Rozhlasové roviny. 20.00 Hodinka dobré pohody. — Praha II: 8.00 Pestrý pořad bez zastávky. 9.00 Dechová hudba hradní stráže. 10.25 Básníkův červen. 10.45 Populární koncert. 11.45 Rozhlas pro ženy. 17.00 Zábavný pořad. 19.30 Mayerova dechová hudba. 22.15 Zdeněk Hůla: Národní písně z Klatovska a Domažlicka. 22.50 Jarní noční pořad.

Pondělí 3. června. Praha I: 6.00 Zprávy Čs. rozhlasu. 6.10 Zábavná hudba. 7.00 Zprávy Čs. rozhlasu. 7.20 Ranní koncert. 9.45 Malý koncert. 10.00 Rozhlas pro školy. 10.30 Zprávy pro národní výbory. 11.00 Přenos z přelíčení s členy t. zv. protektorátní vlády před národním soudem. 12.30 Zprávy Čs. rozhlasu. 14.30 Informace ministerstva výživy. 15.00 Populární slovenská hudba. 15.30 Dva pražské dětské sbory. 16.00 Zprávy z našich krajů. 16.45 Vojenská čtvrtihodinka. 17.05 Prof. dr. Jan Kofínek: Co přirode vědy přiroditi. 18.15 Zábavná hudba. 18.30 Kurs ruštiny. 19.00 Rozhlasové noviny. 20.45 Ing. Zdeněk Sedláček: Zkratka cestu do práce. 21.00 Bedřich Smetana: Fantazie z opery «Cervova stěpa». 21.15 Petr Vok z Rožmberka. Rozhlasová hra. 22.30 Zprávy Čs. rozhlasu. 22.50 Esperantské vysílání. 23.00 Noční koncert. — Praha II: 6.15 Zeměd. rozhlas. 6.45 Zprav. ÚRO. 11.00 Osídlovací zpravodajství. 11.15 Půlhodinka pro ženy. 12.15 Zpravodajství ÚRO. 12.45 Lidový soubor. 13.00 Zemědělský rozhlas. 13.45 Rozhlas pro průmysl, obchod a živnosti. 14.40 Kněžní novinky. 18.00 Kulturní hlídka. 18.20 Rozhlas pro průmysl, obchod a živnosti. 18.30 Lidová hudba. 18.45 Zpravodajství ÚRO. 20.30 Ing. Bohumil Patez: Moskevské metro. 20.45 César Franck: Dělnové. Symfonická báseň. 21.00 Zprávy ze slovenského světa. 21.15 Jarmil Burghauer: Utrpení a vzkříšení. Oratorium. 22.50 Taneční hudba.

Úterý 4. června. Praha I: 6.00 Zprávy Čs. rozhlasu. 6.10 Zábavná hudba. 7.00 Zprávy Čs. rozhlasu. 7.20 Ranní koncert. 10.00 Rozhlas pro školy. 10.30 Zprávy pro národní výbory. 10.50 Lidové písně. 11.00 Přenos z přelíčení s členy t. zv. protektorátní vlády před národním soudem. 12.30 Zprávy Čs. rozhlasu. 13.45 Vladimír Brož: Vychováváte se dobře? 14.30 Božena Dolejšová: Lékař hodina. 15.00 Operní hudba. 15.15 Národní písně ze sbírky. 15.30 Besídka pro mládež. 16.00 Zprávy z našich krajů. 16.15 Taneční hudba. 17.05 Stát pečuje o zdraví. 17.20 Lidový soubor. 18.00 Zpravodajství Svazu národní revoluce a Svazu osvobozených polit. vězňů. 18.15 Zábavná hudba. 18.30 Kurs argičtiny. 19.00 Rozhlasové noviny. 20.00 VII. koncert České filharmonie v Rudolfinu. 22.15 Leoš Janáček: Fantazie z opery «Její pastorkyňa». 22.30 Zprávy Čs. rozhlasu. 23.00 Noční koncert. — Praha II: 6.15 Zemědělský rozhlas. 6.30 Ranní tisk. 6.45 Zpravodajství ÚRO. 10.30 Dopolední koncert. 11.00 Osídlovací zpravodajství. 12.15 Zpravodajství ÚRO. 13.00 Zemědělský rozhlas. 13.45 Rozhlas pro průmysl, obchod a živnosti. 14.00 Blažkova zábavná čtyřka. 16.45 Hospodářská výstavba našeho státu. 17.05 Kulturní hlídka. 18.20 Rozhlas pro průmysl, obchod a živnosti. 18.30 Zábavná hudba. 19.30 Lidová hudba. 20.00 Hodina dobré pohody. 21.00 Zprávy ze slovenského světa. 21.15 Dr. Josef Kolář: Život, tajemná hádanka.

OZNÁMENÍ

Rekollece kněží vikariátu heršpříčského a okolních korá se dne 6. června ve Strakoněch na děkanství. Bůhm.

Kolín. Zvláštní vlak na Sv. Horu, který měl být v praven 8. a 9. června, pojedě až 15. a 16. června t. r.

Státní odborná škola pro průmysl porcelánový v Ka Varech přijímá přihlášky žáků do I. ročníku nejpozději do 7. června 1946. Bližší podmínky sdělí na dotaz ředitelství ústavu.

Státní odborná škola pro umělecký průmysl v Jaluenci nad Nisou přijímá do 7. června 1946 písemně dasti o přijetí do I. ročníku tříletých škol odborný a jednolětých škol mistrovských pro: 1. pasíře, zlatní a stříbrníky, 2. rytec kovů a ciseléry, 3. malíře umělého průmyslu, 4. malbu nástěnnou a dekorativní, 5. už kreslení a malování. Zápis a přijímací zkoušky přiř šených se konají 28. června 1946 v 8 hod. ráno. Prospty zasílá a bližší informace sdělí ředitelství školy.

Ceny zeleniny a ovoce. Pro rychlý postup sklízěné se. NUC doplnit a poznamenit dosavadní ceny ovoce a leniny. První číslice znamená pístitelskou cenu za kilogram nebo kus, která platí do 5. června. Dru číslice je spotřebitelská cena za 1 kg nebo kus, platí do 8. června. Salát, váleci aspoň 200 g, 90 Kčs za 100. 1.50 Kčs. za 1 kg. Rychlená kapusta. váleci aspoň 300 800 Kčs za 100 kg, 11.70 Kčs za 1 kg. Hrachové lu 900 Kčs. 13.40 Kčs. Rychlená zelí. váleci aspoň 500 900 Kčs za 100 kg, 13.40 Kčs za 1 kg. Tréšně II. cen skupiny 950 Kčs. 15.70 Kčs; III. skupina 600 K 10.50 Kčs. Višně II. cenová skupiny 1.000 Kčs. 16.50 K Jahody, o průměru aspoň 2.5 cm. 2.500 Kčs. 38.90 K ménši 2.000 Kčs. 31.40 Kčs. Za tyto ceny musí být p dáváno i zboží ze Slovenska, jestliže NUC nepov zvláštní výjimku.

HLÍDKA STRANY

Do pohraničí i vnitrozemí hledáme a ihned umístě stavební dělnictvo pro koropřemyslový závod, elekt techniky, mechaniky, soustružníky kovů, zámeční klempíře-svářeče, topiče ke generátoru, dělníky do várný na ohýbaný nábytek, bednáře, truhláře a šal niky, pomocné dělníky na úklid hřbitova a zahrady, vozníka ke koňskému potahu do továrny, pekaře a c ráře, obchodního příručího do koloniátu, argičkou něm. korespondentku k advokátovi, švadleny, techn úředníky, strojaře se znalostí angličtiny a francitiny ciziny). — Mista hledají: mzdový účetní z textilu a vu (pro Prahu), prodávačka do obchodu. Podrobn sdělí: Ústřední sekretariát čsl. strany lidové (dělní odbor). Praha II, Trojanova 7/III p.

Letošní Davis Cup v zrcadle postřehů

Stvanice, 26.—29. května. Drobný podává ruku Punčecovi. Konec. Hodinky ukazují 17.23 hod. a ukazovatel score — černá tabule s bílými čísly — je nevládný. Bílá čísla jakoby zčernala. Jugoslavia—Československo 3:2. Jihoslovenský reportér se loučí se svými posluchači v balkánské domovině, aby se opět ozval z Paříže... To jsou poslední vteřiny letošního Davis Cupu, do kterého jsme vstupovali s tolika nadějemi. Či ne? A tu mi napadá otázka: „Překvapila či nepřekvapila porážka od Jugoslavia?“ Snažme se objektivně rozebrat okolnosti i průběh daviscupového utkání.

Začneme hosty. Tříměsíční exhibice v SSSR, vítězství v Davis Cupu nad Egyptem 5-0 a příprava Mitič-Punčec 6-4, 6-4, přílet a trénink v Praze. Ztloustnutí Punčec, zlepšování se Mitič a jistý Pallada, byl výsledkem našeho pozorování. A když se zjistilo, že žádný nedosahuje Drobného techniky, stali jsme se optimisty.

U nás? Začalo to Cejnarem a po zmaření možnosti startu Asbótha, měl Drobný opět »protektorátní« soupeře: Casaku, Vodičku, Sibů. Tím je řečeno vše. Zmizela však i možnost mezinárodního rozehráni a získání alespoň trošky zkušeností, které jak se později ukázalo, byly příčinou naší porážky.

A pak to začalo. Daleko zkušenější Punčec porazil Vodičku. Jihoslovan i když ztratil předválečnou pohyblivost, neztratil úderovou sílu, ofensivní vervu, spolehlivý servis. Jeho dlouhé baselinové míče a méně řezané backhandy jsou stále výtečné. Vodička je »hráč

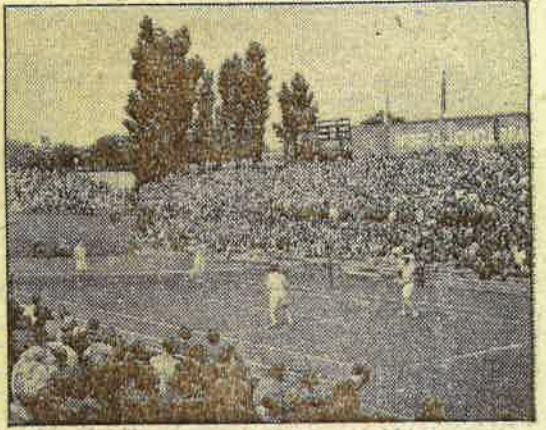
momenta«. Udiví vás přesně usazený lob, ale v příštím okamžiku vás udiví i školácké zahrzení. Nedovedl umístit smásek, hrál měkce a bál se riskovat. Na Punčecově šablonovitá hra nestačila.

Drobný byl proti Mitičovi favoritem. I začátek tomu nasvědčoval: 6-3, 4-6, 3-0. Přerušeni. To byl vůbec důležitý odkaz. Vodička hrál do přerušeni velmi pěkně. Po? Špatně, prohrál. Drobný? Do přerušeni bezvadně. Vítěz. Po? Ještě pět minut se věřilo 6-0! Ale pak Mitič se uklidnil, rozehráv, využil soupeři obranou hru, »pinkal«, dobíhal Drobného »kratasy«, prostě Drobného znevrostil. Ukázal jedinečnou taktiku. Či ty 0-3 po přerušeni nepustil? Či-li Mitičova mezinárodní zkušenost slavila vítězství a jeho zásluhou Jugoslavia postupuje. Drobný našel přemožitele. Co mu scházelo, byla mezinárodní zkušenost a nervy. Neboť: Kdo jej po šest let přinutil přemýšlet o

soupeři? Kdo dobíhal jeho skvělé stopbally? Kdo vrátil dělové servise? Kdo jej prohazoval? A kdo využíval jeho slabší backhand? Nikdo. Drobný je skutečně talent. Má předpoklady být světovým hráčem. Ale potřebuje — vedle technického zlepšení (tvrdý backhand) — mezinárodní zkušenost a nervy. Je to hráč vysloveně ofensivní a každé přinucení k defenzivě bude jeho Achillovou patou.

Vítězství ve čtyřhře bylo už pouhým balsámem. Po rozehráni a uklidnění Casky bylo získání prvního bodu jasné. Druhý bodl Drobný vítězstvím nad Punčecem, zatím co bezradný Vodička byl lehce poražen Mitičem.

Davis Cup 1946 byl pro nás tvrdou zkouškou, ve které jsme neobstáli. Ale nehrbme záda! Vrháme se ještě s větším e-lánem do tvrdé práce, aby naši tenisté odešli z příštího mezinárodního jeviště úspěšněji t. j. vítězně. František Steiner

CELKOVÝ POHLED na ústřední dvorec I. ČLTK na Stvanici při daviscupové čtyřhře Drobný, Caska—Mitič, Pallada.

Mezinárodní kongres IRK

Mistrovství světa kanoistů v Praze? -OV- Ve dnech 7. a 9. června koná se ve Stockholmu první poválečný kongres mezinárodní federace kanoistických svazů IRK. Po dobu války se prakticky IRK rozpadla z těch důvodů, že její sídlo bylo v Německu a předsedou byl Němec! Místopředseda, Švéd Ascher, svolává do Stockholmu: USA, Belgii, Kanadu, Dánsko, Anglii, Finsko, Francii, Holandsko, Jugoslaviu, Lucembursko, Maďarsko, Švédsko a ČSR, aby zástupci těchto národů vytvořili nové podmínky světové a demokratické spolupráce v tomto sportovním odvětví.

Československo, jeden ze zakládajících členů IRK, má i s ohledem na svoje sportovní úspěchy v tomto sportu velmi silnou pozici i popularitu. Konference se zúčastní mezinárodní tajemník SKBČS Hugo Mellon. Na konferenci budou projednány důležité změny stanov a řádu, reorganizace světového a evropského mistrovství a vodácké olympiády. Američané, podporovaní Kanadou, chtějí prosadit do mezinárodních soutěží svoji národní závodní loď »pinath«, proti evropskému typu závodní kanoje typu IRK. Tato loď, viděna našimi očima, jest křížencem kanoje a kajaku a jest rychlejší, než naše kanoje. Náš zástupce bude prozrazovat požadavek získání mezinárodního ústředí turistického pro Československo a sídlo t. zv. loďní komise do Prahy a uspořádání mistrovství světa resp. Evropy v Praze v roce 1950.

Shodou okolností koná se ve dnech kongresu první mezinárodní závod kanoistický a kajakářský po válce v našich Poděbradech, kde se opět sejdeme s ostatními národy na poli sportovním!

Mac Donaldovy dostihy

Hr. - Triletí, které již za tři neděle čeká vrcholný dostih jejich kariéry, čsl. Derby, mají dnes velkou příležitost změřiti své síly se zástupci starších ročníků v Mac Donaldových dostizích na trati 1.800 m. V této jízdě, jejíž propozice je omezena na váhu podle stáří, bez jakýchkoliv úlev, je ke startu přihlášené devět koní, z nichž tříleté zastupují Ares, Lopud, Popelka a Louisdor. Je škoda, že dostihu se neúčastní Cesta, která z tříletých až dosud podala nejlepší výkony. Zdá se, že dostih se stane záležitostí zástupců starších ročníků, neboť Lotos, Norfolk a Archivář patří dnes mezi nejlepší chuchelský materiál.

Z rámcových dostihů bude se jistě těšiti zájmu obecnosti další dostih dvouletých s dosud neznámými účastníky ročníků, jízda pánu a jarní handicap vytrvalců na trati 2.400 m. Velice hodnotný program doplňují dostihy nezvítězivších, Tátošova cena pro letouny, velerhandicap a Šemikovy dostihy s proutěnými překážkami, takže obecnostvo zhlédne opětně osm jízď.

Začátek dostihů byl, počínaje touto nedělí, posunut až na 15. hodinu; vlaky odjíždějí ze smíchovského nádraží ve 14.05, 14.25 a 14.35. Dopravní spojení obstarají též autobusy z Hlubočep od 14 hodin až do zahájení dostihů. Rovněž o zpětnou dopravu, jak vlaky tak i autobusy, je vhodným způsobem postaráno.

Naše mínění I.: Katuše - Brok, II. Mirka - Táborita, III.: Spartán - Beograd, IV.: Jirka - Habakuk, V.: Archivář - Norfolk, VI.: Norman - Fenomen, VII.: Marfan - Triton, VIII.: Princ - Hrdina.

Zprávy VS Brno

Atleté Vysokoškolského sportu Brno chystají se k 15. a 16. červnu do Bratislavy k I. jubilejnímu utkání vysokoškolské ČSR.

Jiu-jitsu Vysokoškolského sportu Brno porazilo v ligových utkání Velkou Bíteš a je v lize na 2. místě.

Footballový turnaj jednotlivých fakult brněnských vysokých škol, pořádaný Vysokoškolským sportem Brno, je v plném proudu, favority jsou medicí a právnickí.

Přes kolísavou formu basketbalového družstva Vysokoškolského sportu Brno, udržel se Vysokoškolský sport v divisi a snad mladí hráči příštím rokem proboují se do ligy.

Družstvo odbíjené Vysokoškolského sportu Brno bylo zařazeno do brněnské divise.

Plavci Vysokoškolského sportu Brno chystají technika—universita v plavání.

Stolní tenisté Vysokoškolského sportu Brno chystají se s atlety a košíkáři do Bratislavy.

Tennisový odbor Vysokoškolského sportu Brno poskytuje vysokoškolským krásnou rekreaci, trpí však nedostatkem míčků.

Zakládá se horolezecký odbor Vysokoškolského sportu Brno, který snad rozšíří zájem o tento krásný a odvádný sport mezi vysokoškolskými.

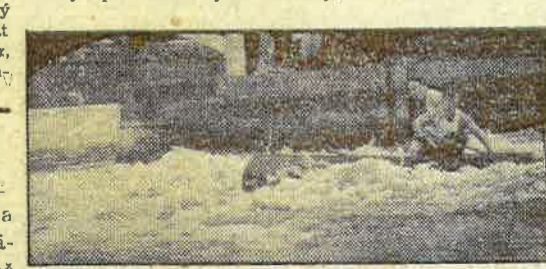

Foto Kačer KATEGORIE KANOJE DVOJIC z vodáckého závodu Napříč Prahou. V pořadí druzí Felix—Holub (KVS) projíždějí propustí u Jiráskova mostu.

Sportem dnešní neděle

Kopaná. Liga. SK Rakovník—Polabán Nymburk, Baťovany—Bratislava, Žilina—Čechie Karlín, Trnava—Kladno, Prostějov—Jednota Košice, Sparta Pov. Bystrica—Viktoria Píseň.

Středočeská divise. SK Nusle—SK Kralupy u Bělky od 18. hod., ABC Braník—Admiral VIII. ve Studeném o 18. hod., SK Břevnov—SK Slaný, SK Křečehlavy—Sparta Kolín, AFK Kolín—SKEP od 17.30 hodin.

Západočeská divise. Strakonice—České Budějovice, Slavia Karlovy Vary—Meteor České Budějovice, Hořovice—Bílina, Olympia Plzeň—Český Lev Beroun, Rokycany—Ivo Žebrák, Koplisy—Slavoj Osek, Vodňany—Hvězda Tmrovany.

Východočeská divise. Slavoj Pardubice—Jičín, Červený Kostelec—Respo K Hora, Kostelec nad Orlicí—Aston Villa Ml. Boleslav, Dvůr Králové—Sparta Úpice, Náchod—Explosia Semtín.

Moravskoslezská divise. Železářny Trinec—ČSS Olomouc, Slovácká Slavia—Kufim, Baťov—Borovina, Olomouc Aso—Fatra Napajedla, Letná Zlín—Unie Mor. Ostrava, Odra Přívoz—Přerov.

Házená. Liga mužů. SK Slavia—Ikar Kukleny v 10.30 hod., Star Moravany—SK Holešov v 16. hod., Sokol Brno IV.—Star Plzeň v 10.30 hod., Ikar Plzeň—SK Bafa Zlín v 10.30 hod., CSK Hranice—Sokol Kr. Pole v 10. hod., Slezská Ostrava vzdala Petřínu Plzeň zápas bez boje. — Liga žen. Sokol Vinohrady—Republikán XIX. v 11. hod., NSTK Blovice—SK Náchod v 10.30 hod., Slavoj Mladá Boleslav—SK Slavia v 10.30 hod., Ikar Kukleny—Slavia Tábor v 10.30 hod. — Moravská liga žen. SK Královo Pole—SK Olomouc Aso v 18. hod., Moravská Ostrava—ČSK Hranice v 10.15 hod., SK Jihlava—Valašské Me-

ziříčí v 10.30 hod., SK Ivančice—Velké Meziříčí v 16. hod., SK Baťov—Sokol Uh. Ostroh v 10.15 hodin.

Lukostřelctví. Mistrovství Prahy od 7.30 hod. na Skalách na hřišti Čechie Smíchov nedaleko rozhledny.

Šerm. Brno—Bratislava meziměstské utkání ve fleuretu a šavli mužů a fleuretu žen v Domě armády.

Košiková. Liga mužů. SK Bratislava—VS Bratislava, Blesk Bratislava—Sokol Kolín. — O postup do ligy košíkové v Praze v žižkovské sokolovně v 9. hod. LTC Praha—AC Sparta, ve 12. hod. Sokol Židenice—LTC Praha. — O postup do západočeské divise na plovárně na Zličovské v Praze od 9. hod.: Staropramen—Slovan Tábor, ve 12. hod. Slovan Tábor—Rozdělov, v 15.30 hod. Staropramen—Rozdělov. — O postup do východočeské divise turnaj v Českém Brodě od 8—19 hodin.

Plavectví. V Liberci »Napříč přehradou« v 10 hodin.

Motorismus. III. Mělnický okruh od 13 hodin. Lehká atletika. Praha—Brno meziměstské utkání na Masarykově stadionu na Strahově od 16. hodin. — Masarykův marathon Lány—Praha od 15. hodin. — Orelské župní závody na vojenském stadionu na Strahově od 8 hodin. — Řičany—Mnichovice v běhu a chůzi v 10 hodin. — Dorostenecké přebory středočeské župy na Strahově od 9 hodin. — V Brně v Pisárkách od 9 a 15. hod. závody středoškolské a středoškolaček.

Vodáctví. Veřejný závod ve slalomu kajaků na Berounce.

Těžká atletika. Nováckovská mistrovství republiky v Roudnici od 9 a 14 hod.

AUTO - MOTO - LETECTVÍ

Největší nákladní letadlo světa

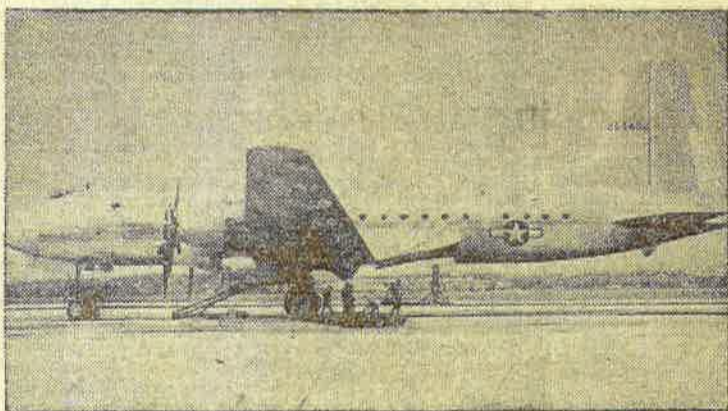

Foto U. P. - ACME PHOTO

Wright Field (Ohio-USA). - Letadlo Douglas Globe-master C-4, nejnovější a největší nákladní letoun amerického letectva, má akční rádius 7000 mil a při plném nákladu může vzletnout do výše 28.000 stop. Jeho čtyři motory mají výkonost 3000 koňských sil. Rozpětí křídla činí 173 stop a 3 palce, celková délka letadla je 124 stop a 2 palce. V tomto mohutném letadle jsou tři elektrické výtahy, které mohou unést náklady až do 16.000 liber váhy.

Americká letadla budoucnosti

USIS. New York. — Americké linky používají nejmodernějších vyzázeň, aby vzhovly dopravním požadavkům poválečné doby. Nová letadla se konstruuji tak, aby zajistila poválečným cestujícím rychlost a luxusní pohodlí.

Letadla budoucnosti — z nichž některá již byla dohotovena — budou létat téměř dvojnásobnou rychlostí, než letadla, která létají dnes mezi New Yorkem a Chicagem. Obvyklá křižovací rychlost může býti dobře 510 kilometrů za hodinu. Při této rychlosti opustí cestující ráno Boston a odpoledne může býti na Floridě, když přeletěl 1920 km. Letadla budou rovněž prostornější a pohodlnější. Jsou plánovány rekreační místnosti, kde se mohou skupiny baviti různými hrami.

Dále budou podnikány častější rekreační lety do všech částí Ameriky. Naše národní parky, pobřeží, jezera, obvodů pouští a hory budou vzduchem zpřístupněny obyvatelům všech velikostí.

Jedním z největších problémů, se kterými se aerolinie setkává při službě svým příznivcům, bylo — a stále ještě jest — počasí. Nicméně válka přinesla nová letadla a elektronická zařízení, která prakticky umožní, aby letadla startovala a přistávala, aniž by se přihlíželo k počasí.

Nejsilnější letecký motor na světě

Britskému průmyslu leteckých motorů se podařilo překonat svůj vlastní rekord. Stalo se tak, když byl zhotoven nový turbínový motor, který nelze přirovnat k žádnému jinému výrobku na světě. Nový stroj váží pouze 775 kg. Jeho výkonost je však 15.000 ks. t. j. asi 19 ks na jeden kg své váhy. U výbušných leteckých motorů bylo snahou konstruktéři vyrobit motor, jehož výkonost by se rovnala 2 ks na 1 kg jeho váhy. Nový britský turbínový motor však vyvine sílu asi devětkrát větší a je mnohem silnější než stroj značky »Derwent V«, jímž je poháněno letadlo Meteor, které vytvořilo koncem minulého roku světový rychlostní rekord.

Bohemians vítězí v Annemasse

Bohemians sehrál další zápas svého francouzského zájezdu v Annemasse s US Annemasse a a zvítězili 7:2 (3:1). Branky dali: Melka 3, Plánický, Pešek, Provalil a Vedral, za domácí obě spojky. Hrání před 5.000 diváky na těžkém terénu. Bohemians předvedli opět velmi pěknou a líbivou hru. Vynikla obrana a záloha.

»Hoši, nelíbilo se mi to...«

aneb

MIN. JAN MASARYK SPORTOVNÍM FANOUŠKEM -ste- Ze i politik má jiné zájmy, než jen ty politické, je příkladné u ministra zahraničních věcí Jana Masaryka, který v poslední době hojně navštěvuje sportovní události, takže pomalu přestává být jen »čestným hostem« a stává se »regulérním fanouškem«. O jeho oblíbenosti svědčí jásavý potlesk, který jej po každé uvítá. Naposledy jej přivítalo naplněné hlediště na Stvanici při daviscupovém utkání Československo—Jugoslavia. A tu kritickým způsobem zhodnotil neúspěch našich tenistů: »Hoši, nelíbilo se mi to, ale když přidáte, nu, taky by to šlo...« Ale jeho »suchý humor« je příliš silný, než aby jej překonal. Nebo se už nepamatuje na »Halé, volá Londýn...« mluví ministr zahraničí Jan Masaryk? Doufejme, že jeho usměvavou tvář ještě často přivítáme na našich sportovištích.

Dozvuky mezisvazového utkání:

Zákaz kopané v Bratislavě

Slovenská tisková kancelář ZAS oznamuje: Oblastní velitelství Národní bezpečnosti v Bratislavě vydalo 31. května na základě § 2. odstavce 3. zákona, ze dne 25. července 1939 č. 190 Sb. z. a n. s okamžitou platností všeobecný zákaz pořádati všechny fotbalové zápasy na všech hřištích Velké Bratislavy na dobu do 30. října t. r. Platnost vydaných již povolení se taktéž zrušuje. Zápasy jiného druhu, jako basketbalové, tenisové a jiné, mohou býti uspořádány jen na základě zvláštního povolení velitelství NB. Porušení zákazu bude trestáno.

Slavija Zagreb—I. ČLTK 1:1

-ner- Včera bylo před slabou návštěvou zahájeno přátelské klubové utkání Slavija Zagreb—I. ČLTK. V úvodním singlu zvítězil lehce Šolc, nad daviscupovým náhradníkem Lasslo 6—2, 6—1. Šolc byl útočnický, dobře odvracel a smashoval. Ve čtyřce se podařilo Jugoslávčům Mitič—Punčec porazit dvojici Drobný—Matouš 7—9, 7—5, 6—3. Dokud se Matoušovi dařilo, byli naši lepší Jihoslované se rozehráli v druhé sadě a v poslední zahráli velmi dobře. V té době Matouš několikrát zahodil do sítě. Dnes v 15.30 hod. je na pořadu čtyřhra dr. Hykš, Smolinský—Lasslo, Pallada a dvouhra Drobný—Mitič.

Basketbalové mistrovství Francie

Poslední dopis Jiřího Pražáka L. D.

Tulle a Paříž 23. až 25. května. Do Tulle jsme jeli podle svých výpočtů dřívějším vlakem, než nás čekali — na nádraží nikdo. Uncas však už má v celé Francii jméno, a tak za chvíli po představení se nádražnímu osazenstvu přijela osobní auta, která nás zavezla nejdříve do hotelu a pak k panu starostovi, který nás uvítal nejen slovy, ale i sušenkami a bílým vínem. Večer se hraje ve vojenské škole asi před 600 diváky, kteří vesměs přijeli vlastními auty, měli jsme tedy »vznešené« obecnostvo. 24. května 22.30 hod. přijíždíme konečně do Paříže. Samozřejmě jedna z nejprvnějších cest patří Eiffelovce; jaké nemilé překvapení, byla zavřena a my jsme se »kochali« pohledem nahoru. Pak jsme měli možnost vidět finalové boje francouzského mistrovství v košíkové:

Lyon poráží Championat Sport 29:23

Busnelovci po »nerváku« získali zasloužené vítězství, hlavně zásluhou Lesmayoux; hráli velmi dobře, také ale ostře vinou soudců, kteří nestáli. V ženském finále Femina-Sport porazil Stade Marseillais 34:31 po vyrovnaném boji a v juniorské soutěži (pro nás neobvyklé) Stade Français těsně, ale zaslouženě, R. C. de France 21:17.

Pak jsme si zajeli do prostoru, kde šly první náporu invaze, Pont L'Evogue. Hrání se v pět hodin odpoledne opět na asfaltu náměstí, louže vedle louže. Hráli jsme opatrně, abychom se neumazali (score poločas 8:6 pro domácí), pak jsme nekolekřatě zaútočili — a bylo to. Konečně se vracíme do Paříže, kde na nás chystají nějakého »mastného« soupeře, který nás má konečně porazit (pozn. red.: nepovedlo se!). Hlavní je, že všude získáváme sympatie pro jméno Československa, naši drahé vlasti.

Kopaná v SSSR. V červnu bude zahájena pohárová soutěž v SSSR, jejíž finale se koná v druhé polovině měsíce. Nově založená soutěž o »Pohár ústředního výboru ligy mladých komunistů« počne koncem června, finale je na pořadu koncem července.